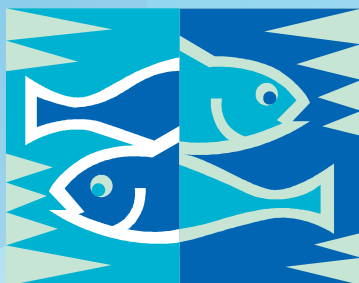

Посібник для керівника

Огляд Нового Заповіту 1

Євангелії та Книга Дій

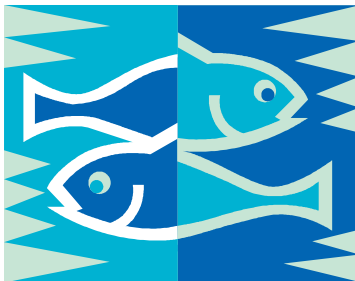
*І Слово сталося тілом, і перебувало між нами,
повне благодаті та правди, і ми бачили славу Його,
славу як Однородженого від Отця.*

Івана 1:14

ПЛВЦ

На значку на обкладинці усіх буклетів до цього курсу зображено рибу. Це нагадування про Ісусові слова: «Ідіть за Мною, Я зроблю вас ловцями людей» (Матвія 4:19). Петро та Іван щирим серцем відповіли на заклик Ісуса. Ми сподіваємося, що цей курс викличе й у вашому серці подібну відповідь: «Так, як хочу стати ловцем людей, я хочу вподібнитися до Петра та Івана, я хочу долучитися до *Твоєї команди, Ісусе!*»

Риба була одним з перших символів **християнської віри** і залишається ним навіть і до сьогодні. Є кілька причин, з яких, імовірно, перші християни вибрали її собі за символ:

- Грецьке слово «іхтус» — це акронім до слів «Ісус, Христос, Син Божий, Спаситель».
- Риба як знак добре підходила для часу гонінь, оскільки її зв'язок з християнством не був очевидним.
- Служіння Ісуса тісно пов'язане з рибкою: чудо з хлібами та рибами, покликання кількох рибалок за учнів та проголошення їх «ловцями (тобто рибалками) людей».

У Новому Заповіті йдеться про встановлення Божого вічного духовного царства тут на землі. Євангелії починаються з розповіді про Царя-засновника і про те, як Він готував команду, що має стати «ловцями людей» для вічності. У Книзі Дій показано, як ці люди взялися до ловитви — до завоювання душ. Ісус резюмує це завдання в Івана 15: «Я вибрав вас, і вас настановив, щоб ішли ви й приносили плід» та «Отець Мій прославиться в тому, якщо рясно зародите й будете учні Мої» (Івана 15: 16 і 8). Ісус через дивовижну ловитву риби наочно показав, що говорить про це з усією серйозністю (Луки 5:6; Івана 21:6).

Друкується Союзом євангельських християн-баптистів для використання в служінні ПЛВЦ
Використання та відтворення в інших цілях лише з письмового дозволу.

Див. Вихід 20:15
2019

Зміст

Найновіше видання! Новий формат!	4
Вступ.....	5
I. Розклад курсу	5
II. Оцінювання	6
Семінар 1. Ознайомчий семінар — Огляд Нового Заповіту 1.....	8
I. Перед семінаром.....	8
II. Під час семінару	9
III. Після семінару.....	12
IV. Додатковий матеріал.....	13
Семінар 2. Слуга	18
I. Перед семінаром.....	18
II. Під час семінару	18
III. Після семінару.....	22
Семінар 3. Цар	24
I. Перед семінаром.....	24
II. Під час семінару	24
III. Після семінару.....	29
Іспит 1.....	32
Відповіді до іспиту 1	37
Семінар 4. Син Людський.....	40
I. Перед семінаром.....	40
II. Під час семінару	40
III. Після семінару.....	44
IV. Додатковий матеріал.....	45
Семінар 5. Син Божий.....	46

I. Перед семінаром.....	46
II. Під час семінару	46
III. Після семінару.....	50
IV. Додатковий матеріал.....	51
Іспит 2.....	54
Відповіді до іспиту 2	58
Семінар 6. Життя та епоха Ісуса Христа	60
I. Перед семінаром.....	60
II. Під час семінару	60
III. Після семінару.....	64
IV. Додатковий матеріал.....	64
Семінар 7. Продовження історії	68
I. Перед семінаром.....	68
II. Під час семінару	68
III. Після семінару.....	71
IV. Додатковий матеріал.....	72
Іспит 3.....	76
Відповіді до іспиту 3	80

Найновіше видання! Новий формат!

Починаючи з вересня 2018 року, ми вирішили змінити формат цього курсу. Зараз він представлений у шести частинах по два уроки кожна. Крім того, до курсу додається буклет, у якому пояснюється структура курсу, вимоги до його вивчення, система оцінювання та використання місячних планів роботи над курсом. Ми виходили з того, що робота над матеріалом буде легше сприйматися учасниками групи, коли їм буде представлено лише два уроки. Менший обсяг може спонукати декого взятися за вивчення. У буклетах 1–4 розглянуто кожну з Євангелій, у буклеті 5 міститься довідковий матеріал до Нового Заповіту, який може бути корисним для кращого розуміння географії того регіону та історичного тла, на якому розгортаються події. Крім того, у ньому подаються зібрані в одне ціле відомості з усіх 4 Євангелій. Буклет 6 присвячено Книзі Дій.

Рекомендується опрацьовувати ці буклети саме в такій послідовності. Якщо учасники групи бажають отримати свідоцтво про закінчення курсу, то послідовна робота над матеріалами є обов'язковою вимогою. Оновлені уроки зроблені у форматі А4. До уроків, які містять завдання з читання додаткових матеріалів, включено усі необхідні тексти у додатках. Окремого збірника з матеріалами для читання не буде.

В цьому посібнику для керівника матеріал викладено так само, як і раніше, і тому в ньому наводяться всі вимоги, виконання яких є обов'язковим для завершення курсу. Ми закликаємо вас мотивувати учасників групи до виконання всього курсу.

Під час підготовки до кожного уроку ви маєте знайти у цьому посібнику відповідний семінар і внести до нього необхідні корективи. Вам варто спонукати учасників групи до того, щоб вони вели календар і планували час для самостійних занять, а також записували, скільки часу йде в них на підготовку. Подбайте про їхню підзвітність. Запитуйте в них про проведення тихого часу спілкування з Богом, виконання вправ, про час, який пішов на роботу над уроком, про те, з ким вони ділилися вивченим. У цьому полягає одна з переваг занять у групі — спонукання одне одного до доброго.

Ми сподіваємося, що новий формат курсу виявиться корисним для всіх.

Вступ

Раді вітати вас з тим, що ви взяли за одну з найбільш плідних справ нашого часу — ведення групи людей, які вивчатимуть Боже Слово для підготовки до ефективнішого служіння Божему людові! Цей посібник буде корисним для організації роботи групи та підготовки до семінарів, завдяки чому ви зможете бути ефективним керівником групи. Під час підготовки до кожного семінару уважно читайте відповідний розділ.

Але ви працюєте зі **своєю** групою, тому підходьте **творчо!** З огляду на ваше служіння у церкві та ваш досвід християнського життя ви можете підбирати для обговорення ті питання, які відповідатимуть вашій групі та будуть корисними для неї. Те, що ви можете не знати всіх відповідей, не повинно бути причиною ваших вагань. Ваша роль у роботі групи — це роль не вчителя, а провідника, «тренера». Відмінність величезна! Це немов відмінність між солістом і регентом хору. Завдання соліста — самостійно виконати весь твір або значну його партію (це як учитель, який сам відповідає на всі питання), а завдання регента — зробити так, щоб твір виконував весь хор (це як керівник, який спонукає групу до розумної розмови на основі біблійного матеріалу). Ви можете «підспівувати», висловлюючи свої думки, але ви маєте давати учасникам групи можливість обговорювати вивчене.

Одним із рецептів успішного ведення груп є розуміння того, що немає нічого страшного у тому, щоб сказати: «Я не знаю». Просто виявляйте відповідальне ставлення до того, щоб вести учасників вашої групи до тієї правди, яку ви знаєте, правди, яку ви самі відкрили під час вивчення цих матеріалів.

Головним акцентом у цьому курсі «Огляд Нового Заповіту» є те, щоб учасники групи обов'язково прочитали усі чотири Євангелії та Книгу Дій, а також щоб проводили індуктивне вивчення Біблії перед тим, як звертатися до позабіблійних джерел. Такої моделі слід дотримуватися усім християнам, а особливо пасторам і проповідникам. Ми стаємо значно впевненішими у своїй вірі, коли не покладаємося на те, що кажуть інші, а самі завзято «беремося до праці». Беріться до роботи!

I. Розклад курсу

Семінар 1: Ознайомчий семінар

Семінар 2: Урок 1, Ісус — Слуга
Урок 2, Від Марка — Євангелія Слуги

- Семінар 3:** Урок 3, Матвіїв погляд на Ісуса
Урок 4, Ісус — Цар-Месія
- Семінар 4:** Урок 5, Представлення Ісуса Лукою
Урок 6, Від Луки — Євангелія Сина Людського
- Семінар 5:** Урок 7, Іванів погляд на Ісуса
Урок 8, Ісус — Син Божий
- Семінар 6:** Урок 9, Новозаповітні часи
Урок 10, Ісус — Бог і Цар
- Семінар 7:** Урок 11, Ісус — продовження історії
Урок 12, Книга Дій — продовження Євангелії

Цей розклад побудовано, виходячи з того, що зустрічі для вивчення та обговорення відбуватимуться щодва тижні.

II. Оцінювання

Для чого потрібна шкала оцінювання?

1. Ця шкала показує, як визначається **загальна оцінка** за курс «Огляд Нового Заповіту 1».
2. Ця шкала представляє **чіткі вимоги**, виконання яких необхідне для закінчення курсу.
3. Ця шкала є віддзеркаленням **урівноваженого підходу** до розвитку людини у таких сферах, як академічні знання, вірність, виявлена в регулярному відвідуванні занять, та практична участь.
4. Ця шкала є засобом для **виявлення потреб** та проблемних зон у житті учасників групи.

А. Шкала оцінювання

Оцінка	Іспити	Підручник	Відвідування	Практичні завдання	Навчальні проекти
5	3 з 3 90 %	100 % виконано	7 з 7 семінарів	11 з 11	6 з 6
4	3 з 3 80 %	90 % виконано	7 з 7 семінарів	9 з 11	5 з 6
3	3 з 3 80 %	80 % виконано	6 з 7 семінарів	8 з 11	4 з 6
2	3 з 3 75 %	75 % виконано	6 з 7 семінарів	7 з 11	3 з 6
1	Незадовільні відвідуваність або опрацювання матеріалів				

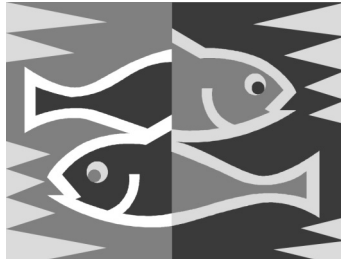
Б. Значення загальної оцінки

- 5 — Відмінна академічна робота, постійна присутність на семінарах, виконані всі практичні завдання, навчальні проекти та успішно складено всі іспити. Відмінна успішність.
- 4 — Добра академічна робота, постійна присутність на семінарах, виконано більшість практичних завдань, навчальних проектів та успішно складено всі іспити. Добра успішність.

- 3 — Добра академічна робота, прийнятна участь в обговореннях та відвідуваність семінарів, виконано щонайменше 8 практичних завдань, 4 навчальні проекти та складено всі іспити. Посередня успішність.
- 2 — Добра академічна робота, прийнятна участь в обговореннях та відвідуваність семінарів, виконано щонайменше 7 практичних завдань, 3 навчальні проекти та складено всі іспити. Успішність нижче середньої, проте прийнятна для завершення курсу.
- 1 — Робота над матеріалами та участь у роботі групи є найбільшою проблемою. Подальше перебування в групі під питанням. Результати недостатні для завершення курсу.

В. Вказівки з визначення загальної оцінки

1. **Оцінка.** Основою для визначення загальної оцінки є виконання мінімальних вимог щодо всіх складових частин курсу.
2. **Підручник.** Повне опрацювання уроку передбачає виконання всіх завдань з читання, письмових вправ, навчальних проектів і практичних завдань.
3. **Відвідування.** Відвідування неможливо надолужити. Якщо хтось з учасників групи пропустив хоча б один семінар, ви маєте вирішити, чи варто цій особі продовжувати навчання. Якщо особа має поважні причини для відсутності, вона може отримати загальну оцінку, але лише у тому випадку, якщо пропуски сталися через надзвичайні обставини.
4. **Практичні завдання та навчальні проекти.** Учасники групи повинні виконати всі практичні завдання та навчальні проекти, дотримуючись вказівок у підручнику, а потім на семінарах поділитися результатами своїх досліджень чи практичної роботи, коли керівник групи скаже про це.
5. **Іспити.** Мають бути складені усі три іспити, середній результат має бути не нижчим за 75 %.
6. **Незакінчений курс.** Тим, хто не зміг закінчити курс, має бути надана можливість доробити незроблене. Керівник групи повинен визначити, який термін був би прийнятним, проте він не перевищуватиме одного місяця.

Ознайомчий семінар — Огляд Нового Заповіту 1

С Е М І Н А Р

1

I. Перед семінаром

- Перевірте, чи відповідають вимогам охочі займатися у вашій групі. Усі учасники групи повинні бути активно залучені до служіння в церкві. Якщо ваша група складається з членів церкви, не зайнятих активним служінням, то вашою метою має стати те, щоб до кінця цього курсу вони залучалися до тієї чи іншої роботи.
- Перегляньте ще раз розклад курсу та шкалу оцінювання, щоб ви змогли точно пояснити учасникам групи, що від них очікується та за якими критеріями буде оцінюватися їхня робота. Проте, якщо матеріали курсу використовуються в групі, що збирається для християнського спілкування або звичайного вивчення Біблії, дотримання всіх вимог може бути необов'язковим. Але ми рекомендуємо заохочувати учасників групи до виконання практичних завдань. Знання не мають жодної користі, якщо вони не приводять до духовного зростання та перемін. А зростання та перемін не буде, якщо люди, що займаються на цьому курсі, не будуть застосовувати вивченого на практиці.
- Прослідкуйте, щоб у вас був власний примірник ввідного буклета, а також буклети з частинами 1–6. Вони вам знадобляться під час підготовки, для допомоги учасникам групи з завданнями тощо. Якщо ви проводите групу з курсу «Огляд Нового Заповіту» вперше, вам потрібно буде особисто опрацювати кожен урок, щоб краще розуміти питання, з якими працюватимуть люди у вашій групі.
- Перегляньте практичні завдання та навчальні проекти, щоб ви були готові пояснити їх присутнім та відповісти на питання, які в них виникатимуть. Вони наведені у вступі до цього курсу.
- Будьте готові пояснити присутнім, як користуватися місячним планом роботи над курсом, який міститься у ввідному буклеті.
- Підготуйтеся до того, щоб представити групі загальний огляд Нового Заповіту. Для цього ви можете скористатися або запропонованим тут додатковим матеріалом, або власними записами.
- Моліться за групу, з якою ви маєте зустрітись.

II. Під час семінару

△ Спільність

Попросіть кожного, хто прийшов на заняття, назвати своє ім'я, сказати кілька слів про свою сім'ю, а потім зазначити один цікавий факт про себе. Після того як усі закінчать, попросіть кожного присутнього дати відповідь на запитання: «Чому ви вирішили пройти ці уроки?» Напевно, більшість скаже, що у них є бажання більше довідатися про Біблію. Потім поставте таке запитання: «Які три питання вам найбільше хотілося б поставити Богові?» Це робиться з метою допомогти членам групи познайомитися на іншому рівні, навіть якщо всі вони ходять до однієї церкви або вже проходили разом якийсь курс. Крім того, завдяки їхнім відповідям ви матимете краще уявлення про те, хто у вас в групі.

Помоліться разом. Запропонуйте присутнім висловити молитовні прохання. Докладіть зусиль, щоб цей час став часом підтримки та підбадьорювання в молитві, головним спрямуванням якої має бути прохання про те, щоб Святий Дух навчав їх упродовж усього цього курсу задля покращення їхніх служінь та особистого зростання.

△ Адміністративні моменти

Підготуйте журнал відвідування. Обов'язково запишіть номери телефонів усіх учасників групи! Подивіться, щоб у вас було достатньо буклетів для кожного присутнього, та прослідкуйте, чи у всіх є зошити, ручки тощо.

△ Обговорення

Ціль № 1	Ознайомити учасників групи з метою цього курсу	Час ____
-----------------	---	----------

1. **Коротко окресліть, що має розглядатися в курсі.**

«Огляд Нового Заповіту» розділено на два курси. У першому розглядаються Євангелія та Книга Дій, тобто історичні книги Нового Заповіту. Другий курс буде присвячено решті Нового Заповіту — посланням та Книзі Об'явлення. Головна увага в курсі «Огляд Нового Заповіту 1» спрямована на те, як в усіх чотирьох Євангеліях подається та розуміється життя та служіння Ісуса Христа. У Книзі Дій учасники групи зможуть побачити не лише зростання ранньої Церкви, але й справжнє продовження Ісусового служіння та Його праці на землі. Кожен з них зможе краще зрозуміти, яким було життя у новозаповітні часи, особливо у євреїв. Вони також дізнаються, що означало новозаповітне учнівство і що таке Боже Царство. Завдяки застосуванню вивченого матеріалу вони набуватимуть нового розуміння християнського життя та служіння.

2. **Поставте учасникам групи кілька запитань.**

- Яка у вас найперша асоціація зі словами «Царство Боже»?
- На вашу думку, що є найважливішим у вченні Ісуса?
- Що б ви хотіли дізнатися про Новий Заповіт, чого ви ще не знаєте?

Намагайтеся залучити до обговорення цих або аналогічних питань усіх присутніх.

3. **Поясніть, що метою цього курсу є «широкий погляд» на Новий Заповіт.**

Зокрема, це означає, що учасники групи навчатися давати короткий підсумок кожної книги, знаходити ключові міста на мапі без підписів, а також пояснювати, у чому полягає призначення Нового Заповіту та на що спрямована в ньому головна увага. Курс «Огляд Нового Заповіту» буде також корисним і для того, щоб учасники групи з більшим розу-

мінням та вдячністю сприймали велику Божу терпеливість та Його любов до Свого народу. Нагадайте, що це вивчення має принести їм практичну користь у розвитку служіння.

Ціль № 2	Представити матеріали курсу учасникам групи
-----------------	--

Час _____

На цьому етапі потрібно роздати матеріали. Кожен із присутніх має отримати ввідний буклет та буклет з частиною 1 курсу «Огляд Нового Заповіту 1», у якій містяться уроки 1 і 2. Прослідкуйте, щоб у кожного була Біблія або Новий Заповіт, у яких можна буде робити помітки. Це дуже важливо, оскільки в курсі є чимало вправ, для виконання яких потрібно щось відмічати у біблійному тексті. Крім того, у кожного учасника групи має бути один зошит для виконання вправ і ще один — для навчальних проектів і практичних завдань. Ці зошити слід підписати так: «Огляд Нового Заповіту 1 — вправи» та «Огляд Нового Заповіту 1 — навчальні проекти та практичні завдання».

Попросіть учасників групи перейти до загального огляду у ввідному буклеті. Переглянувши його, вони матимуть поверхове уявлення про курс. Поясніть, що на кожному з книг, яким присвячено цей курс, буде відведено по два уроки. Перший із кожних двох уроків буде присвячений дослідженню власне біблійного тексту, а другий — додатковій інформації та унікальним або важливим моментам, пов'язаним з цією книгою. В уроці 9 розглядається інформація про ново-заповітні часи, а урок 10 присвячено питанням божественності Ісуса та природи Його Царства.

Розділ «Вступ» містить чимало корисної інформації, але вам її не потрібно обговорювати на цьому етапі. Попросіть присутніх прочитати розділ «Описання курсу». Запитайте, чи хотіли б вони обговорювати ще якісь теми під час вивчення Нового Заповіту. Якщо вони щось назвуть, ви маєте оцінити, наскільки ці теми є прийнятними для оглядового курсу. Якщо запропоновані теми підходять, то вам слід намагатися розглянути матеріал, який їх цікавить, у відповідному уроці.

Далі перейдіть до цілей курсу та попросіть присутніх прочитати їх по черзі. Попросіть по чергово прочитати різні пункти з розділу «Будова курсу». Частина «Будова уроку» можна не читати, а перейти натомість до уроку 1 та розглянути, з яких частин він складається. Простежте, щоб усі слідували за тим, що ви розглядаєте, у своєму буклеті. Якщо люди, які вирішили займатися у цій групі, не знайомі з такими уроками, то ви маєте подбати, щоб вони добре зрозуміли, як побудований урок і як ним слід користуватися.

Ціль № 3	Пояснити, як вивчатиметься курс із використанням цих матеріалів
-----------------	--

Час _____

Зробіть наголос на поданих нижче моментах.

1. Матеріал уроку слід опрацьовувати в такому порядку, як подано в підручнику.
2. Усі завдання з читання потрібно виконувати відразу, як вони подаються у буклеті з уроками.
3. Необхідно дати відповіді на всі запитання, наведені в уроці, а також виконати всі вправи, завдання та проекти.
4. Відповіді на питання записуються у буклет з уроками.
5. Усі вправи, навчальні проекти та практичні завдання мають виконуватися в окремих зошитах.
6. **Усі** навчальні проекти мають бути виконані **до того**, як почати опрацювання наступного уроку (якщо не вказано про інше). Якщо учасники групи хочуть отримати залікові бали за виконання завдань, то ті завдання, основною складовою яких є сказати проповідь або провести урок, мають бути виконані до закінчення курсу.

7. Якщо для виконання завдання потрібно було представити щось іншій людині або групі, то потрібно скласти про це короткий **письмовий звіт** і здати його керівнику групи. На цьому моменті важливо наголосити, бо інакше учасники групи можуть виконати те чи інше практичне завдання, але не принести з собою на семінар жодного доказу про його виконання. Якщо завданням було сказати проповідь або провести урок, то звіт або довідка про виконання завдання має бути підписана пастором або дияконом.

Запитайте, чи є ще якісь питання з цього приводу.

Ціль № 4	Познайомити учасників групи з системою оцінювання та завданнями, виконання яких є необхідним для завершення курсу	Час ____
-----------------	--	----------

Поясніть систему оцінювання, скориставшись інформацією у вступі до цього посібника. Підкресліть, що пропуск більш ніж одного семінару означатиме незакінчений курс.

У кінці ввідного буклета розміщено «Свідоцтво про закінчення курсу», у якому буде зазначена підсумкова оцінка за курс. Його заповнить керівник групи, і в ньому стоятимуть підписи керівника і пастора. На попередній сторінці маємо «Контрольний перелік завдань». У кожного учасника групи має бути наставник в його церкві (пастор церкви, якщо можливо), який засвідчуватиме виконання практичних завдань своїм підписом у цьому переліку. Усі навчальні проекти будуть перевірятися та засвідчуватися керівником групи.

В останній частині вступу наведено повний перелік усіх завдань, а також журнал виконання завдань. Учасники групи мають переглянути ці завдання, щоб зрозуміти, який обсяг їм потрібно буде опрацювати. Журнал виконання завдань дає можливість позначати для себе, які завдання вже закінчено.

У курсі буде проведено три іспити. Перший іспит буде проведено після четвертого уроку, другий — після восьмого. Кожен з них охоплюватиме лише той матеріал, що розглядався в попередніх чотирьох уроках. Останній екзамен охоплюватиме матеріали уроків 9–12 та де-що з попередніх уроків (ключові вірші, плани тощо).

Ще раз нагадайте учасникам групи про важливість виконання повного обсягу домашньої роботи до початку семінару, оскільки робота на семінарі ґрунтується на завданнях з уроку. Потрібно, щоб учасники групи приходили на семінари готовими до обговорення вивченого з групою, до обмірковування та застосування.

Ціль № 5	Встановити дати наступних семінарів	Час ____
-----------------	--	----------

Семінари слід проводити раз щодва тижні, але в деяких випадках це буває неможливо. На кожній наступній зустрічі потрібно затверджувати дату, час та місце проведення наступного семінару. Якщо бажаєте, зустрічі можна проводити щотижня, хоча цей посібник не розраховано на такий графік. Якщо зустрічі будуть проводитися щотижня, то просто попросіть учасників групи опрацьовувати один урок, а на семінарі розглядайте лише ті цілі, які стосуються цього уроку.

Ціль № 6	Заохотьте учасників групи до більших досягнень, показавши їм, які вимоги містить курс «Огляд Нового Заповіту 1», а також які перспективи він відкриває	Час ____
-----------------	---	----------

У цьому курсі 11 практичних завдань, 6 навчальних проектів та 3 екзамени. Вивчення Біблії, яке супроводжуватиме роботу над матеріалом, має принести щедрu нагороду. У курсі охо-

плюються книги від Матвія до Дій. Особливий наголос робиться на божественності Ісуса та на центральності Його постаті впродовж усього Нового Заповіту, а також на Його вченні про Боже Царство.

Протягом курсу ви отримуватимете різні завдання, які принесуть вам подвійну користь, оскільки вони допомагатимуть вам у розвитку навички до дослідження, а також спонукатимуть до практичного застосування у служінні. Докладіть особливих зусиль до того, щоб ділитися вивченим з іншими через проповідь або проведення уроків. Коли ми ділимося з іншими набутими знаннями, вони закріплюються у нашому власному житті та несуть користь іншим.

У Марка 1:21–22 сказано, що Ісус навчав, «як можновладний». Коли ви заглиблюватиметеся у Боже Слово, ви також зможете говорити, проповідувати та навчати, як «можновладний». Вивчення Нового Заповіту під час роботи над цим курсом збагатить ваше особисте життя і розвине ваше вміння проповідувати та навчати, оскільки ви станете краще усвідомлювати, яке багатство мудрості Бог дав нам у Новому Заповіті. Жодна винагорода в цьому матеріальному світі не може з цим порівнятися. Уся Божа мудрість та Його правда чекають на те, щоб ви їх знайшли!

Ціль № 7	Ознайомити групу з тим, у якому напрямку проходитиме навчання, зробивши огляд Нового Заповіту	Час _____
-----------------	--	-----------

Попросіть учасників групи прочитати матеріал «Одне окремо взяте життя» на початку ввідного буклета. Потім зробіть огляд Нового Заповіту. За основу ви можете взяти або власні матеріали, або додатковий матеріал, наведений в кінці цього семінару.

Завершення

1. Підготовка до наступного семінару

- До початку наступного семінару учасники групи мають прочитати та повністю опрацювати уроки 1 і 2, а також прочитати матеріал у вступі.
- Перейдіть до навчального проекту 1 в уроці 1 та попросіть когось із присутніх прочитати його вголос. Прослідкуйте за тим, щоб усі чітко розуміли, що від них очікується. Зробіть так само із практичним завданням 1 в уроці 2. Ці два уроки передбачають доволі велике навантаження, тому закликайте учасників групи встановити для себе якийсь певний час для занять, щоб їм не відстати вже від самого початку. Виконані роботи необхідно приносити на семінар.
- Перейдіть тепер до місячного плану роботи над курсом у ввідному буклеті та підкресліть його корисність. Відразу після цього назвіть рису характеру, над якою ви всі працюватимете протягом наступного місяця, і попросіть присутніх її вписати собі у план.

2. Молитва

Закінчіть зустріч молитвою. Попросіть Господа благословити учасників групи наполегливістю та розумінням у процесі пізнання Бога, який з'явився серед нас в Ісусі Христі.

III. Після семінару

1. Запишіть імена членів вашої групи у свій духовний щоденник і постановіть собі регулярно молитися за кожного з них.
2. Поставте собі подані нижче запитання та коротко занотуйте відповіді на них у своєму зошиті.

- Чи достатньо я підготувався до зустрічі? Чи впевнено я почувався?
 - Чи викликала радість в учасників групи можливість вивчати цей курс ?
 - Чи є запропонований розклад зустрічей прийнятним для учасників? Чи зручно розташоване місце проведення семінарів? Якщо ні, то що варто змінити?
3. Проведіть час у молитві, щоб зрозуміти, що Бог хоче робити в житті учасників вашої групи під час цього курсу. Особливо помоліться про те, щоб вони вчилися з великою радістю та мали бажання передати вивчене іншим людям.
 4. Прочитайте розділ «Перед семінаром», який подано на початку наступного уроку, щоб зрозуміти, як готуватися до наступного семінару.

IV. Додатковий матеріал

У цьому курсі група вивчатиме лише історичні книги Нового Заповіту, але важливо, щоб зараз ви зробили загальний огляд усіх його книг. Цей ознайомчий огляд має бути коротким — щонайбільше 20 хвилин, а також відповідати рівневі вашої групи.

Знайомство з Новим Заповітом

1. Новий Заповіт є письмовим джерелом, що описує історичні події — події з життя Господа Ісуса Христа, які стали «доброю звісткою»: Його життя, смерть, воскресіння, вознесіння та продовження праці у світі. Усе це зібрали, пояснили та застосували Його апостоли, яких Він вибрав і послав у світ.
2. Крім того, він є сповненням того, що так довго очікувалося в Старому Заповіті.
3. Далі, він є описанням священної історії, яке, на відміну від світських історичних джерел, було складене під надприродним керівництвом Святого Духа. Це означає, що, як і Старий Заповіт, ця книга захищена від людських помилок і має божественний авторитет для церкви сьогодні та впродовж усієї людської історії, аж допоки не повернеться Сам Господь.

Походження та значення терміна «Новий Заповіт»

Біблія ділиться на дві частини, які ми називаємо Старий Заповіт і Новий Заповіт, але що це означає? Саме слово «заповіт» означає виявлення чиеїсь волі щодо майбутніх поколінь або укладену угоду чи союз. У нашому контексті можна сказати, що заповіт — це підготовлений однією стороною новий союз, у який можуть увійти інші, прийнявши запропоновані умови. Коли йдеться про союзи, пропонувані Богом, то маються на увазі нові стосунки, в які Бог може прийняти людей. Старий Заповіт (Завіт або Союз) — це переважно оповідь про те, як Бог будував стосунки з ізраїльтянами на умовах Мойсеевого союзу, який був запропонований на горі Синай. З іншого боку, Новий Заповіт (який було передбачено в Єремії 31:31 та встановлено Господом Ісусом — див. 1 Коринтян 11:25) змальовує нові стосунки Бога з людьми з кожного племені та мови, народу та держави, які приймуть спасіння, збудоване на вірі в Христа.

Стародавній союз був виявленням Божої святості, віддзеркаленої в праведних нормах закону, а також обіцянкою прийдешнього Викупителя. Новий союз показує святість Бога в Його праведному Сині. Таким чином, Новий Заповіт як частина Біблії є текстом, в якому виявлено зміст цього нового союзу.

Звістка, яка звучить у Новому Заповіті, зосереджена на (1) Особі, яка віддала Себе за жертву на відпущення гріхів (Матвія 26:28), та (2) людях, які прийняли це спасіння (на Церкві). Звідси випливає, що центральною темою Нового Заповіту є спасіння.

Терміни «Старий» та «Новий» Заповіти спочатку вживалися на означення двох типів стосунків, які Бог будував з людьми, а згодом — на означення книг, у яких ці стосунки описані.

Світ за часів Нового Заповіту

Для розуміння того, наскільки впливовим був прихід Христа, нам слід ознайомитися з політичними, соціальними, економічними та релігійними силами, які діяли у тому світі, в якому народився Господь Ісус.

Римський світ. Рим був панівною силою у світі в першому столітті. Його війська пройшли Європою, Близьким Сходом та Африкою, впевнено та потужно підпорядковуючи народ за народом імперській владі. Помпей завоював Палестину в 63 р. до н. е. Ізраїльтяни були обкладені важкими податками, але навіть попри них римське панування принесло кілька переваг.

- *Мир.* У часи Нового Заповіту світ жив переважно в мирі.
- *Державна влада.* Імператор мав достатньо влади, щоб примусити губернаторів на місцях до ефективного управління. У багатьох випадках це не давало їм беззастережно збагачуватися коштом народу.
- *Пересування та транспортне сполучення.* Завдяки римському миру люди могли безперешкодно подорожувати між країнами.
- *Інформаційне сполучення.* Якість та швидкість передачі інформації сягнула рівня, якого світ до цього ще ніколи не знав.

Ці чинники спричинилися до того, що християнство утвердилося та швидко розповсюдилося територіями під римською владою.

Грецький вплив. Хоча грецька імперія розпалася ще до часів Нового Заповіту, її вплив і далі відчувався у кількох сферах.

- *Мова.* Блискавичні завоювання Олександра Македонського (331–322 р. до н. е.) спричинилися до того, що грецька мова стала мовою цивілізованого світу. Коли завойовані території перейшли під римську владу, римляни заохочували до того, щоб грецька мова вживалася й далі. Це виявилось корисним для християнства, оскільки (1) спільна мова полегшувала розповсюдження Євангелії та (2) Новий Заповіт був написаний грецькою мовою, зрозумілою усім.
- *Культура.* Грецькі мислителі розглядали питання про людину, життя, надприродне. Грецькі поети, драматурги та філософи проклали шлях, яким до незадоволеного та спраглого світу прийшли задовільні відповіді, принесені християнством.

Єврейське тло. Єврейське тло, на якому написано Новий Заповіт, є важливим з огляду на те, що (1) християнство народилося в єврейському середовищі та (2) коренями християнства стало те, що Бог уже явив Своему народові у Старому Заповіті.

За життя Христа Юдеєю керували чиновники, призначені Римом, але при цьому євреям було залишено право місцевого управління. Це право реалізовувалося через діяльність синедрону — керівного органу, до складу якого входили 70 членів на чолі з первосвященником.

Релігійне життя Ізраїля було зосереджене навколо двох установ. Першою з них був храм, на той час лише нещодавно реконструйований Іродом Великим. Храм був величною спорудою, збудованою з тим, щоб догодити євреям. У ньому побожні євреї з усіх прошарків суспільства здійснювали пишні старозаповітні обряди. Другою релігійною інституцією були синагоги, розкидані по цілому краю. Вони слугували за богослужбові та навчальні центри. Богослужіння в синагогах були простими — вони складалися з молитви, читання Святого Письма та витлумачення. В синагогах навчали хлопчиків-євреїв; їхня освіта мала переважно релігійний характер. Саме у такому середовищі, де поєдналися римська влада, грецька думка та єврейські традиції, й народився Ісус та вкоренилося християнство.

Склад і будова Нового Заповіту

До складу Нового Заповіту входять 27 книг, написаних дев'ятьма різними авторами. Ці книги нерідко розділяють на три категорії, беручи за основу їхні літературні особливості.

1. **Історичні книги** (5 книг — Євангелії та Книга Дій)
2. **Послання** (21 книга — блок, що починається Посланням до Римлян та закінчується Посланням Юди або починається Посланням Якова та закінчується Посланням до Євреїв)
3. **Пророча книга** (1 книга — Об'явлення).

Ви можете підготувати для своєї групи наведену нижче таблицю, щоб учасники мали загальне уявлення про будову Нового Заповіту.

Книги Нового Заповіту						
Істо-ричні	Листи				Пророцтва	
	Павлові			Загальні		
Матвія	Ранні під час місіонерських подорожей	Пізніші після ув'язнення в Єрусалимі			Якова	Об'явлення
Марка					Євреїв	
Луки	Галатів	Перше ув'язнення	Звільнення	Друге ув'язнення	Юди	
Івана	1 Солунян 2 Солунян	Колосян	1 Тимофія Тита	2 Тимофія	1 Петра	
	1 Коринтян 2 Коринтян	Ефесян			2 Петра	
Дії	Римлян	Филимона			1 Івана 2 Івана 3 Івана	
		Филип'ян				

Книги, зібрані в Новий Заповіт

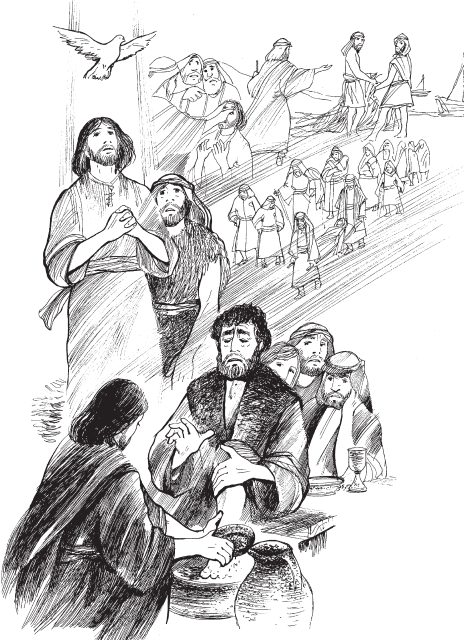
Від початку ті книги, що увійшли у Новий Заповіт, були в ужитку окремо одна від одної, і лише поступово їх зібрали разом до збірки, яку ми нині знаємо як частину біблійного канону під назвою Новий Заповіт. Бог розсудив таким чином, що 27 книг, які складають наш Новий Заповіт, завжди стояли осібно від усіх інших творів, написаних ранньою Церквою. Богонатхненність та апостольський авторитет цих книг були причиною того, що ці книги були збережені в новозаповітному каноні.

Ці книги не були зібрані до канону (усталеної та визнаної всіма збірки з 27 книг Нового Заповіту) відразу після написання. Менші збірки (наприклад, листи Павла та Євангелії) зберігалися спочатку тими церквами та людьми, кому ці твори були адресовані, але з часом усі 27 книг були зібрані в одну загальну збірку та офіційно визнані цілою Церквою.

Цей процес тривав близько 350 років. У другому столітті в обігу з'явилися книги, які навчали ересі, що спонукало до встановлення критеріїв для того, щоб відрізнити справжнє Писання від іншої християнської літератури. Такі критерії, що давали можливість виокремити певні книги, з часом з'явилися.

- 1) Чи була книга написана або схвалена кимось з апостолів?
- 2) Чи є її зміст духовним?
- 3) Чи має вона свідчення своєї богонатхненності?
- 4) Чи була вона широко визнана церквами?

Попри той факт, що до наших днів не дійшло жодного оригіналу книг, які входять до Нового Заповіту, існує понад 4500 грецьких манускриптів, що містять повні тексти книг або їх частини, а також понад 8000 латинських манускриптів і щонайменше 1000 копій іншими мовами, на які перекладалися новозаповітні книги невдовзі після написання. Завдяки уважному вивченню та порівнянню цих копій ми маємо точний та достеменно збережений Новий Заповіт.

С Е М І Н А Р

2

Слуга

I. Перед семінаром

- Перегляньте вступ та уроки 1 і 2. На основі цієї інформації та ваших особистих знань про учасників групи запишіть у своєму зошиті план проведення уроку. Вам потрібно буде слідкувати за тим, щоб теми, на які буде звернена головна увага впродовж семінару, відповідали рівню духовної зрілості учасників групи. Визначте, які цілі є найважливішими та скільки часу буде відведено на їхній розгляд.
- Перегляньте, що ви робили під час роботи над навчальним проектом 1 та практичним завданням 1, коли самі вивчали цей курс. Для скерування дискусії ви можете використовувати результати своїх досліджень разом із запропонованими тут відповідями.
- Ви обов'язково маєте бути на місці проведення зустрічі не пізніше, ніж за 30 хвилин до початку семінару. Так ви матимете можливість вітати людей у вільній невимушеній атмосфері та налаштуватися на те, що має відбуватися під час проведення заняття.

II. Під час семінару

△ Спільність

Поставте кожному учаснику хоча б одне із запитань, щойно вони прийдуть на зустріч:

- Скільки часу у вас пішло на опрацювання уроків за кожен тиждень?
- Чи здався вам підручник важким?
- Чи доводилося вам читати Біблію поспіхом? Чи було це читання плідним?
- Чи встановили ви для себе якусь модель особистих занять, що давала б можливість успішно виконувати щотижневі завдання?

Коли зберуться всі учасники групи, почніть зустріч молитвою. Попросіть двох присутніх поділитися тим, що Бог показав їм під час читання Біблії впродовж минулих двох тижнів.

△Адміністративні моменти

На цьому етапі на кожному семінарі вам треба відвести час для заповнення журналу. Сюди входить облік відвідуваності, оцінка місячних планів роботи над курсом і перевірка того, чи виконані письмові вправи, навчальні проекти та практичні завдання. Для визначення того, який відсоток завдань було опрацьовано, переглядайте підручники учасників групи відразу, як вони приходять на зустріч. Тоді на заповнення журналу вам не доведеться витрачати більше ніж 5–10 хвилин. Зверніть увагу, що вправи 2 та 3 в уроці 2 мають бути виконані повністю. На їхнє виконання потрібно досить багато часу, і вам слід перевірити, щоб вони були виконані в додатку 1, інакше робота в підручнику не буде вважатися виконаною.

△Обговорення

Ціль № 1	Переглянути головні теми в Євангелії від Марка	Час _____
-----------------	---	-----------

1. *Що можемо дізнатися про служіння, дивлячись на приклад Ісуса?*

Попросіть одного з присутніх прочитати питання 8 в уроці 1, а потім попросіть декількох учасників групи прочитати свої відповіді. Запитайте, хто з учасників групи цілеспрямовано докладає зусиль до того, щоб зранку проводити час тихого спілкування з Богом.

Попросіть кількох присутніх прочитати свої відповіді до вправи 1. Зосередьте увагу на питанні про «митарів і грішників» сьогодення. Запитайте: «Яким чином ми можемо послужити таким людям у нашому місті?»

Обговоріть питання 18 і 19. Попросіть групу поділитися тим, що записано у відповіді до вправи 3.

2. *Чого навчає нас Євангелія від Марка щодо учнівства?*

Обговоріть вправу 6, де йдеться про те, як Дванадцять були послані на служіння. Попросіть двох учасників групи зачитати свої відповіді в пункті а), потім двох інших — в пункті б) і так далі.

Попросіть одного або двох присутніх поділитися тим, як вони відповіли на питання 26. Запитайте, що це означає для їхнього служіння та особистого життя в теперішній час. Будьте готові розповісти про те, як ви побачили цю істину у своєму житті.

Попросіть кількох осіб поділитися своїми свідченнями з вправи 7. Скористайтесь цією нагодою провести час у хвалі та вдячності Богові, а також нагадайте групі про те, як ці чудеса вказують на Божу турботу про них і Його можливість задовольнити всяку їхню потребу.

Тепер нехай четверо або п'ятеро прочитають своє визначення учнівства, записане ними до вправи 9. Спробуйте скласти одне об'єднане визначення, яке міститиме всі прийнятні думки, що були висловлені учасниками групи. Це визначення повинно легко запам'ятовуватися та бути коротким.

Обговоріть питання 40–42, зупиняючись на тому, як кожен із нас може застосовувати ці істини у своєму житті в теперішній час.

3. *Що вам здалося найвизначнішим у Марка 12:13–34?*

Попросіть групу поділитися своїми відповідями до вправи 11. Запитайте, чи хтось записав якісь питання щодо цього уривка. Чи бажає ще хтось що-небудь додати до думок про характер Ісуса, виписаних у ході роботи над цим фрагментом Євангелії від Марка?

Ціль № 2	Обговорити додаткову інформацію про те, на якому тлі написана Євангелія від Марка	Час _____
-----------------	--	-----------

1. *Попросіть кількох учасників групи назвати та описати кілька переваг від вивчення додаткової інформації про книгу.*

Важливо, щоб ваша група розуміла, навіщо до кожної книги Нового Заповіту подається також і додаткова інформація. Спонукайте присутніх висловлювати все, що спадає їм на думку з цього приводу. Тут наведено кілька причин, які ви можете назвати, але спочатку дайте можливість висловитись іншим. Однією з причин того, чому важливо вивчати додаткову інформацію про історичне та культурне тло, на якому була написана книга, є те, що іноді в біблійних текстах трапляються згадки про події, які ми не зможемо до кінця зрозуміти, якщо не дослідимо історичну ситуацію. Крім того, іноді автор подає у тексті ті чи інші твердження, які неможливо правильно витлумачити, не маючи ширшого розуміння того, що його спонукало до написання книги. Трапляються випадки, коли якесь словосполучення, речення чи ширший уривок можуть здатися безглуздими, якщо не мати ширшого уявлення про обставини, у яких писалася книга.

2. *Що вам здалося найвизначнішим під час короткого вивчення додаткової інформації про Євангелію від Марка?*

Чи була якась інформація для вас новою або особливо цікавою?

Попросіть кількох присутніх поділитися своїми відповідями на питання 5 (урок 2).

3. *Розберіть ключовий вірш (Марка 10:45) та план Євангелії від Марка.*

Запитайте, чи може хтось із присутніх процитувати з пам'яті ключовий вірш Євангелії від Марка. Якщо так, то дайте таку можливість одному або двом. А план Євангелії від Марка, наведений у книзі Мірс?

Якщо ніхто з присутніх не може процитувати ні ключовий вірш, ні план книги, присвятіть кілька хвилин на те, щоб їх розглянути, а потім поділіть присутніх на пари, щоб вони спробували вивчити напам'ять хоча б щось. На це слід відвести не більше ніж 10 хвилин.

Ціль № 3	Зробити огляд того, що було вивчено під час опрацювання глави «Поглянемо на Євангелію від Марка»	Час _____
-----------------	---	-----------

1. *Що ви дізналися про те, як ваш послух Ісусові може бути повнішим?*

Запитайте, чи є охочі прочитати кілька пунктів або весь перелік із вправи 6 (урок 2).

2. *Попросіть когось одного поділитися своєю відповіддю на питання 9.*

Чи можна навести кілька конкретних прикладів? Намагайтеся спрямовувати увагу групи на сфери, безпосередньо дотичні до їхнього життя.

3. *Попросіть одного або двох присутніх прочитати свої відповіді на питання 10 і 11.*

Які думки у вас виникали, коли ви читали ці питання? Чому, на вашу думку, Ісус вибрав саме таких людей? Як цей приклад зараз стосується вашого життя?

4. *Як ви відповіли на питання 15?*

Запитайте, хто хотів би поділитися своєю відповіддю, і дайте кільком можливість висловитися.

1. Оцініть працю учасників групи над таблицею про чудеса.

Попросіть, щоб учасники групи розгорнули свої буклети там, де розміщено додаток 1, який називається «Притчі та чудеса Ісуса». Далі попросіть кожного присутнього назвати, скільки чудес у нього зазначено в цій таблиці (це завдання вважається виконаним та зможе бути зарахованим до загальної оцінки за курс, якщо в таблиці вказано щонайменше 14 чудес). Далі кожен із присутніх має прочитати одне з записаних у таблиці чудес. Продовжуйте доти, доки ні в кого в переліку не залишиться неназваних чуд. Слідкуйте за тим, щоб кожен учасник групи щоразу прочитував все, що він записав про чудо.

Заохочуйте до того, щоб до складених переліків чудес записувалися й ті, які зараз називаються, але були пропущені під час домашньої роботи. Нагадайте, що у кожній таблиці про чуда та притчі місця для запису передбачено з запасом, і тому вони не мусять вишукувати у тексті чудо або притчу лише для того, щоб у таблиці не залишилося пропусків.

Серед учасників групи може виникнути дискусія з приводу того, чи варто вважати ту чи іншу подію за чудо. Якщо маєте достатньо часу, то можна дати можливість присутнім обговорити цю тему та прийняти рішення. Ви можете висловити свою думку, але не відразу. Нагадайте групі, що різні люди можуть дотримуватися різних думок та мати різні погляди. Згода на незгоду — це цілком нормальна позиція.

2. Обговорити таблицю про притчі.

Так само, як ви обговорили таблицю про чудеса, обговоріть зараз таблицю про притчі. Учасники групи мають вписати щонайменше шість притч для врахування цього завдання в загальній оцінці за курс, але цілком можливо, що в них буде значно більше записів, — тут усе залежить від того, що вважати за притчу. Слідкуйте за тим, щоб учасники групи прочитали все, що в них записано про ту чи іншу притчу. Якщо дозволяє час, заохочуйте групу до обговорення того, яку науку ми можемо взяти з тих притч, які викидали розбіжності в думках.

1. Навчальний проект 1. Відзначте згадки про Царство Боже в Євангелії від Марка.
Час _____

Попросіть присутніх розділитися на групи по три-чотири особи та порівняти складені переліки. Скажіть, щоб вони переглянули всі ті посилання, яких немає в їхньому переліку. Кожен учасник групи має прочитати записані висновки у своїй підгрупі. Далі кожна підгрупа повинна скласти короткий опис того, що в Євангелії від Марка говориться про Боже Царство. Прослідкуйте за тим, щоб вони його записали та вибрали одну особу зі своєї підгрупи, яка зачитає його перед усіма.

Потім усі знову збираються разом цілою групою, і представник кожної підгрупи зачитує складений опис того, що таке Боже Царство.

Імовірно, вам слід встановити часові межі для цього обговорення. Можна відвести 10 хвилин на те, щоб у підгрупах звірити посилання, потім ще 10 хвилин для представлення та складання спільного опису. Щоп'ять хвилин нагадайте про те, скільки минуло часу, щоб жодна з підгруп не затримувалась.

2. Практичне завдання 1. Виступіть з проповіддю. Час _____

Дайте можливість одній або двом особам виступити зі своєю проповіддю. Прослідкуйте за тим, щоб вони дотримувалися складеного плану та запропонували в проповіді можливості для практичного застосування. Інші учасники групи мають оцінити, наскільки ефективно їм вдалося донести свою думку.

Ще раз перевірте, щоб усі мали складені плани проповіді. Також подивіться, чи включено до них ідеї щодо практичного застосування. Можливо, декому в цьому потрібно допомогти.

Завершення

1. Підсумок ключових моментів

У Євангелії від Марка ми бачимо короткий огляд життя Ісуса Христа. Його показано нам як найнижчого зі слуг. Ми бачимо, як Він служить іншим, повністю віддаючи Себе за них. Ми спостерігаємо за тим, як Він усамітнюється, щоб отримати від Свого Отця нові сили. Далі ми бачимо, як Ісус тихо підкоряється волі Отця. Ми вчимося в Нього покори та дізнаємося від Нього секрет для оновлення сил. Намагаймося ж практично застосовувати здобуту науку протягом наступного тижня!

2. Підготовка до наступного семінару

- Розберіть уроки 3 та 4. Обов'язково розгляньте плани уроків, цілі та завдання.
- Разом з учасниками групи перегляньте їхні журнали виконання завдань, щоб вони побачили, що їм потрібно виконати впродовж наступних двох тижнів. Нагадайте, щоб вони ставили відмітки, коли закінчують те чи інше завдання.
- Наступного разу на семінар потрібно принести виконані навчальний проект 2 та практичне завдання 2.
- Робота над уроками 3–4 передбачає менше навантаження, ніж над двома попередніми, а тому закликає тих, хто не опрацював уроки 1 і 2 в повному обсязі, скористатися цим та надолужити незроблене протягом наступних двох тижнів.
- Нагадайте також, що учасникам групи слід заповнювати місячний план роботи над курсом, що міститься у підручнику.
- Під час наступного семінару буде проведено іспит. Він охоплюватиме матеріал уроків 1–4. Порадьте групі переглянути цілі кожного уроку, щоб знати, що слід вивчити та повторити до іспиту.

3. Молитва

Розділіться на підгрупи по три особи та в молитві-бесіді попросіть Бога допомогти практично застосувати у своєму житті та служінні все те, що учасники групи довідалися з Євангелії від Марка та побачили у прикладі Христа.

III. Після семінару

1. У своєму молитовному щоденнику запишіть чітко та конкретно, як ви можете молитися за членів своєї групи. Запишіть свої переживання про тих учасників, за яких ви відчуваєте особливу потребу посилено молитися.

2. Поставте собі подані нижче запитання та коротко занотуйте відповіді на них у своєму зошиті.
- Які матеріали потрібно приготувати для членів моєї групи?
 - Чого мені бракувало цього тижня? Як я повинен духовно або розумово підготуватися до наступної зустрічі, щоб заповнити цей брак?
 - Кого з членів групи потрібно спонукати до активнішого обговорення чи висловлювання власних думок? Як я буду їх заохочувати? У чому я мав би доречніше відреагувати на потреби членів групи чи на спонукання Святого Духа?
 - На якому духовному рівні зараз перебуває ця група? Чи відповідають їхнім потребам ті дискусії, що відбуваються під час зустрічі?
 - Хто з членів групи впродовж цього тижня має найбільшу потребу в тому, щоб у телефонній розмові почути від мене слова підбадьорення, молитви, повчання, вправлення чи поради? Коли я подзвоню?
3. Прочитайте розділ «Перед семінаром», який подано на початку наступного уроку, щоб розуміти, як готуватися до наступного семінару.

I. Перед семінаром

- Перегляньте уроки 3 і 4. Обов'язково визначте, що буде найважливішим для цієї групи, і відповідно розплануйте час.
- Перевірте, чи добре ви орієнтуєтесь у навчальному проекті 2 та практичному завданні 2. Візьміть з собою на зустріч свій власний примірник цих завдань, щоб у разі виникнення запитань в учасників групи мати до чого звернутися.
- Прослідкуйте, щоб у вас був примірник іспиту для кожного учасника групи.

II. Під час семінару

△ Спільність

Попросіть двох присутніх розповісти про своє служіння. Заохочуйте їх до того, щоб вони розповіли про нещодавні успіхи та про одну з проблем, з якими вони зараз стикаються. Помоліться всією групою за цих двох осіб.

△ Адміністративні моменти

Відведіть час для заповнення журналу. Сюди входить облік відвідуваності, оцінка місячних планів роботи над курсом і перевірка того, чи виконані завдання в підручнику, навчальні проекти та практичні завдання. Під час перевірки місячних планів зверніть увагу на тих учасників групи, хто не користувався планом або чий план свідчить про немудре використання часу. Зазначте собі, що ви маєте згодом з ними поговорити.

△ Обговорення

Ціль № 1	Визначити розуміння розглянутого в уроках 1–4	Час _____
----------	---	-----------

Роздайте примірники іспиту, що охоплює цей матеріал. На роботу над іспитом відведіть 30 хвилин. Проінструкуйте учасників, щоб вони записували ті відповіді, які їм здаються

найточнішими. Нагадайте, що іспит потрібен не для вгадування, а для оцінювання того, наскільки ефективно вони засвоюють матеріал. Слідкуйте за тим, щоб вони не обговорювали між собою питання іспитів. По завершенні попросіть присутніх обмінятися роботами та поставити одне одному оцінки. Якщо є потреба, дайте відповіді на запитання. Обов'язково внесіть оцінки до журналу.

Ціль № 2 Переглянути головні уривки Євангелії від Матвія (урок 3)Час _____

1. Попросіть кількох присутніх поділитися своїми відповідями до вправи 4.

Вашій групі важливо розібратися з цим моментом. Учасники мають зрозуміти, що стикатися зі спокусами — це не гріх; гріхом є піддаватися спокусі. Ми маємо розуміти, що Ісус теж був спокушуваний зовсім не менше, ніж були б ми на Його місці. Під час посту Він стикнувся з такою самою спокусою, яка трапляється і нам — зі спокусою поїсти.

На це питання може бути кілька відповідей.

Ісус був «уведений у спокусу»...

- щоб тоді, коли ми буваємо спокушувані, Він міг нас потішити (2 Коринтян 1:3–5; Євреїв 4:15);
- щоб через перемогу над спокусою і гріхом Він міг довести, що є досконалою людиною (1 Петра 2:21–23);
- щоб показати нам, що спокусника можна здолати лише силою Святого Духа;
- щоб показати нам, що ми можемо вберегтися у спокусах, якщо зберігатимемо Писання в розумі;
- щоб тим, як Він відповідав дияволу, довести, що Він Бог;
- щоб показати Ісусу, яка Його чекає боротьба в прийдешньому служінні та у час Страсного тижня;
- щоб підбадьорити Його перемогою над сатаною силою Святого Духа.

Під час обговорення обов'язково розберіть обидві частини цієї вправи.

2. Обговоріть з учасниками групи розділи та структуру Проповіді на горі (вправа 6).

Запропонуйте поділитися планами Проповіді на горі, які вони склали. Нагадайте присутнім розгорнути Біблію на Матвія 5–7, щоб можна було слідкувати за планами інших учасників групи. Ви можете попросити кількох осіб зачитати, як вони розділили перший розділ, і потім відразу це обговорити. Далі кілька інших осіб зачитують, як у них поділений другий розділ Проповіді на горі, після чого відразу йде обговорення, і так далі. Намагайтеся зробити так, щоб усі долучилися до обговорення. Спрямуйте свої зусилля на те, щоб залучати до розмови тих, хто зазвичай сидить тихо.

Далі подано два плани до Проповіді на горі. Це лише приклади, їх не слід сприймати так, що лише вони є правильними. Плани, які склали студенти, мають відповідати тій структурі тексту, яку вони побачили в цьому уривку (хоча ви маєте слідкувати й за тим, щоб вони не розривали текст там, де немає ніякого поділу).

План 1:

1. Благословення учнівства (5:1–12).
2. Вплив учнів (5:13–16).
3. Шлях Ісуса та старий шлях (5:17–48).
4. Істинна праведність (6:1–18).

5. Справжній скорб (6:19–34).
6. Свобода від засудження (7:1–6).
7. Свобода для покладання на Бога (7:7–12).
8. Небезпеки учнівства (7:13–23).
9. Двоє будівничих (7:24–29).¹

План 2:

1. Громадяни Царства (5:3–16)
 - а) їхній характер (5:3–12);
 - б) їхній вплив (5:13–16).
2. Закони Царства (5:17–48)
 - а) виконання Закону (5:17–20);
 - б) старе й нове (5:21–48).
3. Настрої та вчинки в Царстві (6:1–7:12)
 - а) поклоніння, давання, молитва, піст (6:1–18);
 - б) ходження (6:19–7:12).
4. Заключні заклики: перевірка громадянства (7:13–27).²

У Проповіді на горі Ісус дав нам новий кодекс законів. Основою цього кодексу є не лише наші вчинки, а в першу чергу мотиви наших сердець. Якщо наші серця будуть налаштовані правильно, тоді будуть правильними й наші вчинки. Це збірка законів Небесного Царства, громадянами якого ми є зараз і будемо в майбутньому (див. вірші 13–27).

3. **Що вам здалося найвизначнішим у Матвія 24 та 25 (вправа 7)?**

Попросіть кількох осіб розповісти групі про свої думки та почуття відразу після прочитання цього уривка.

4. **На вашу думку, чим Євангелії від Марка та від Матвія доповнюють одна одну?**

Чим вони відрізняються? Якій ви надаєте перевагу? Як ви вважаєте, чи є одна з них цінніша за іншу? Хто ваш найулюбленіший персонаж у кожній з них?

Поставте ці запитання в групі, можливо, запитуючи по колу та звертаючись з різними питаннями до різних людей? Не забувайте залучати до розмови тих, хто не хоче добровільно брати участь у розмові.

Ціль № 3	Познайомити учасників групи з додатковою інформацією про те, на якому тлі написано Євангелію від Матвія (урок 4)	Час ____
-----------------	---	----------

1. **Поговоріть про характер Матвія.**

Для початку цієї розмови можна скористатися відповідями на питання 1–3 та до вправи 1. Якою людиною був Матвій? Що ми про нього знаємо? Як він змінився після зустрічі з Ісусом? Який приклад він залишив для нас? Як ми можемо практично наслідувати його приклад?

Заохочуйте до відповіді різних учасників групи, а також подбайте про те, щоб відповідь на останнє питання передбачала можливість для практичного застосування у їхньому щоденному житті впродовж наступних двох тижнів.

¹ План взято з книги *The Wesley Bible*. — Thomas Nelson, Inc., 1990. — P. 1410.

² За основу плану взято матеріал з книги Jensen I. *Matthew: A Self-Study Guide*. — Moody Bible Institute, 1974. — P. 34.

2. Нехай якомога більше осіб поділяться своїми відповідями до вправи 2.

Заохочуйте кожну людину, яка відповідатиме, розповісти про щось нове, що вона дізналася завдяки короткому огляду цих месіанських пророцтв.

У цій Євангелії згадані численні пророцтва, проте нижче подано лише невеликий перелік тих біблійних уривків, що стосуються особи, справ та жертви Христа.

I. Народження та дитинство Ісуса.

1. 1:23 — Ісаї 7:14. Народження від діви.
2. 2:6 — Михея 5:1. Місце народження — Віфлеєм.
3. 2:18 — Єремії 31:15. Побиття немовлят Іродом.
4. 2:15 — Осії 11:1. Покликаний з Єгипту.

II. Служіння Ісуса.

1. 3:3; 11:10 — Ісаї 40:3; Малахії 3:1. Предтеча.
2. 4:15,16 — Ісаї 9:1–2. Світло велике.
3. 8:17 — Ісаї 53:4. Поніс наші тягарі.
4. 11:5 — Ісаї 61:1. Лікар для сліпих та кривих.
5. 12:18–21 — Ісаї 42:1–4. Отрок Єгови.
6. 12:40 — Йони 2:1. У могилі.
7. 13:35 — Псалом 78:2. Говорить притчами.

III. Страсний тиждень.

1. 21:5, 9 — Захарія 9:9; Псалом 118:25–26. Урочистий в'їзд Ісуса в Єрусалим.
2. 21:13 — Ісаї 56:7; Єремії 7:11. Очищення храму.
3. 21:42 — Псалом 118:22–23. Відкинутий камінь.
4. 26:15 — Захарія 11:12. Юдина зрада, 30 срібняків.
5. 27:9–10 — Захарія 11:13. Земля гончаря
6. 27:35 — Псалом 22:19. Жереб про одягу.
7. 27:48 — Псалом 69:22. Оцет на пиття.

3. Яким вимогам потрібно відповісти, щоб бути учнем Ісуса?

Попросіть знайти відповіді на вправу 6. Запитайте, чи є охочі відповісти на такі запитання: Як ви оцінюєте себе особисто за цим переліком? На вашу думку, що ви можете зробити, щоб покращити свій стан Христового учня?

4. Як ви виконуєте Велике доручення зараз? (Вправа 8).

Попросіть кожного присутнього коротко розповісти, як зараз він чи вона виконують Велике доручення у своєму житті. Заохочуйте групу до чесності. У вас має бути напоготові кілька простих ідей щодо того, як можна вже зараз взятися за виконання Великого доручення, не відкладаючи десь на потім (наприклад, запросити сусіда на чай для розвитку стосунків).

5. Наскільки вік є важливим для служіння?

У контексті питання 6 цікаво зазначити, що серед євреїв чоловік не вважався насправді чоловіком, якщо йому не було 30 років. Той, хто не досягнув тридцяти, не міг стати членом синедріону. Попросіть учасників групи спробувати пригадати, скількох вони знають людей, які б займалися виключно християнською працею та протягом щонайменше п'яти років виявляли вірність у служінні і яким ще не було б 30 років. Якщо ваша група складається переважно з молоді, то скажіть їм слова підбадьорення, що Бог дав їм цей час для навчання та підготовки і що їм слід не марнувати можливості, а здобувати якомога більше знань і вмінь. Якщо ж у групі займаються люди віком від 30, то

заохочуйте їх виявляти вірність у справах, які Бог доручив їм, і постійно шукати нові можливості для зростання та навчання.

6. Зробіть огляд того, що було вивчено напам'ять.

Перегляньте три завдання із запам'ятовування, які містилися в уроці 4: ключовий вірш (вправа 3), Проповідь на горі (вправа 4) та план Євангелії від Матвія в кінці уроку. Попросіть одного або двох учасників групи процитувати з пам'яті перший вірш, далі нехай ще кілька осіб процитують уривок, який вони вивчили, працюючи над вправою 4, а потім попросіть ще когось переказати з пам'яті план, наведений у книзі Мірс.

Ціль № 4 Переглянути та обговорити особливі завдання

Час _____

1. Як би ви описали Боже Царство? (Навчальний проект 2)

Попросіть кількох учасників групи коротко підсумувати свій опис Божого Царства, беручи за основу написане в Євангелії від Матвія. Подивіться, чи інші згодні з запропонованим описом. Подбайте про те, щоб учасники групи не просто зачитували свої записані відповіді, а резюмували виконану роботу.

Запитайте в інших, чи схожі ці описи з тим, про що йшлося в Євангелії від Марка.

2. Порівняйте та оцініть таблиці про чудеса та притчі

1. Оцініть працю учасників групи над таблицею про чудеса

Попросіть, щоб учасники групи розгорнули свої буклети там, де розміщено додаток 1. Далі попросіть кожного присутнього назвати, скільки чудес у нього зазначено в цій таблиці (це завдання вважається виконаним та зможе бути зарахованим до загальної оцінки за курс, якщо в таблиці вказано щонайменше 16 чудес). Далі кожен із присутніх має прочитати одне з записаних у таблиці чудес. Продовжуйте доти, доки ні в кого в переліку не залишиться неназваних чуд. Слідкуйте за тим, щоб кожен учасник групи щоразу прочитував все, що він записав про чудо.

Серед учасників групи може виникнути дискусія з приводу того, чи варто вважати ту чи іншу подію за чудо. Дайте можливість присутнім обговорити цю тему та прийняти власні рішення.

2. Обговорити таблицю про притчі

Так само, як ви обговорили таблицю про чудеса, обговоріть зараз таблицю про притчі. Учасники групи мають вписати щонайменше 20 притч для врахування цього завдання в загальній оцінці за курс, але цілком можливо, що в них буде значно більше записів, — тут усе залежить від того, що вважати за притчу.

3. Хто вже провів урок на основі Матвія 20:1–16? (Практичне завдання 2)

Запитайте, хто вже виконав це завдання. Нехай вони коротко розкажуть про те, що вони намагалися донести до людей і як, на їхню думку, було сприйнято їхнє слово.

У цій притчі Ісус дав нам дуже важливу істину. Є ті, хто думає, що людина, яка визнає віру в Христа на смертному одрі, не отримає спасіння, оскільки ціле своє життя прожила всупереч Його заповідям. Але тут Ісус дуже чітко нас навчає, що Бог готовий нас прийняти у Свої обійми навіть в останню хвилину нашого життя. Кожному з нас варто пам'ятати, що ми всі однаково не заслуговуємо на Його дари, якими Він нас обдаровує, — і ті, хто визнавав Його ціле своє життя, і ті, хто лише в останню хвилину закликав Його ім'я. Крім того, ми повинні не забувати про наш обов'язок благовістя, як вказано у вірші 7. Частина робітників не працювала повний день, бо їх ніхто не запросив до роботи. Скількох людей ми позбавляємо можливості бути вічно в небі, не кличучи їх до пізнання Христа?

Завершення

1. Підсумок ключових моментів

Євангелія від Матвія має особливе призначення — бути містком між Старим та Новим Заповітами. Вона була написана для євреїв, знайомих з багатьма пророцтвами про Месію. Єврей, який читав цю Євангелію, одразу бачив, що автор виголошував прихід цього Месії. Він міг зрозуміти, що Матвій називає Ісуса сповненням цих пророцтв. Від початку і до кінця своєї Євангелії Матвій хотів показати євреям, що Ісус був їхнім довгоочікуваним Царем! Царем, Який пожертвував усім через любов до Свого народу.

2. Підготовка до наступного семінару

- Готуючись до наступного семінару, учасники групи мають опрацювати уроки 5 і 6. Прослідкуйте, щоб усі присутні знали, де і коли буде проходити наступний семінар.
- До початку наступного семінару учасники групи мають виконати навчальний проєкт 3 та практичні завдання 3–5. Для роботи над практичним завданням 3 ви можете призначити різним людям різні притчі. Не слід вибирати малозрозумілі або часто вживані притчі. Знайдіть ті притчі, до яких не так часто звертаються, але з якими зможуть впоратися учасники вашої групи. Якщо ви вирішите дати кожному окремі притчі для опрацювання, то не робіть це у випадковий спосіб, а думайте, кому що ви даєте.
- Нагадайте, що на наступному семінарі будуть перевірятися їхні місячні плани роботи над курсом.

3. Молитва

Попросіть групу розділитися на пари та помолитися одне за одного, згадуючи у молитві те, що було вивчено під час роботи над Євангелією від Матвія.

III. Після семінару

1. У своєму молитовному щоденнику запишіть чітко та конкретно, як ви можете молитися за членів своєї групи. Продовжуйте молитися за тих учасників, за яких ви відчуваєте особливу потребу посилено молитися.
2. Поставте собі подані нижче запитання та коротко занотуйте відповіді на них у своєму зошиті.
 - Чого мені бракувало цього тижня? Як я повинен духовно або розумово підготуватися до наступної зустрічі, щоб заповнити цей брак?
 - Кого з членів групи потрібно спонукати до активнішого обговорення чи висловлювання власних думок? Як я буду їх заохочувати?
 - У чому я мав би доречніше відреагувати на потреби членів групи чи на спонукання Святого Духа?
 - Наскільки мені вдалося розглянути цілі семінару? Чи не витратив я забагато часу на кілька з них, занедбавши при цьому інші?
 - Хто з членів групи впродовж цього тижня має найбільшу потребу в тому, щоб у телефонній розмові почути від мене слова підбадьорення, молитви, повчання, вправлення чи поради? Коли я подзвоню?

- Чи є якісь ще досі не улагоджені адміністративні питання? Обов'язково регулярно переглядайте підручники та зошити учасників групи. Виявляйте пильність.
3. У найближчий день-два відведіть час для того, щоб довідатися, як Бог оцінює те, як ви проводите групу. Чи даєте ви Йому можливість вас скеровувати? Чи покладаєтеся ви на Нього, сподіваючись від Нього здійснення тих духовних справ, які може зробити лише Він? Чи, можливо, ви намагаєтеся домогтися результатів від людей, покладаючись на власні сили? Чи бачите ви Божу дію в житті учасників групи?
- Тепер відведіть час на те, щоб подякувати Богові за отриману честь бути Його слугою.
4. Прочитайте розділ «Перед семінаром», який подано на початку наступного уроку, щоб розуміти, як готуватися до наступного семінару.

Огляд Нового Заповіту 1. Іспит 1

Ім'я _____ Дата _____ Оцінка _____/100

Частина 1 — Вказати, яке місце відповідає події

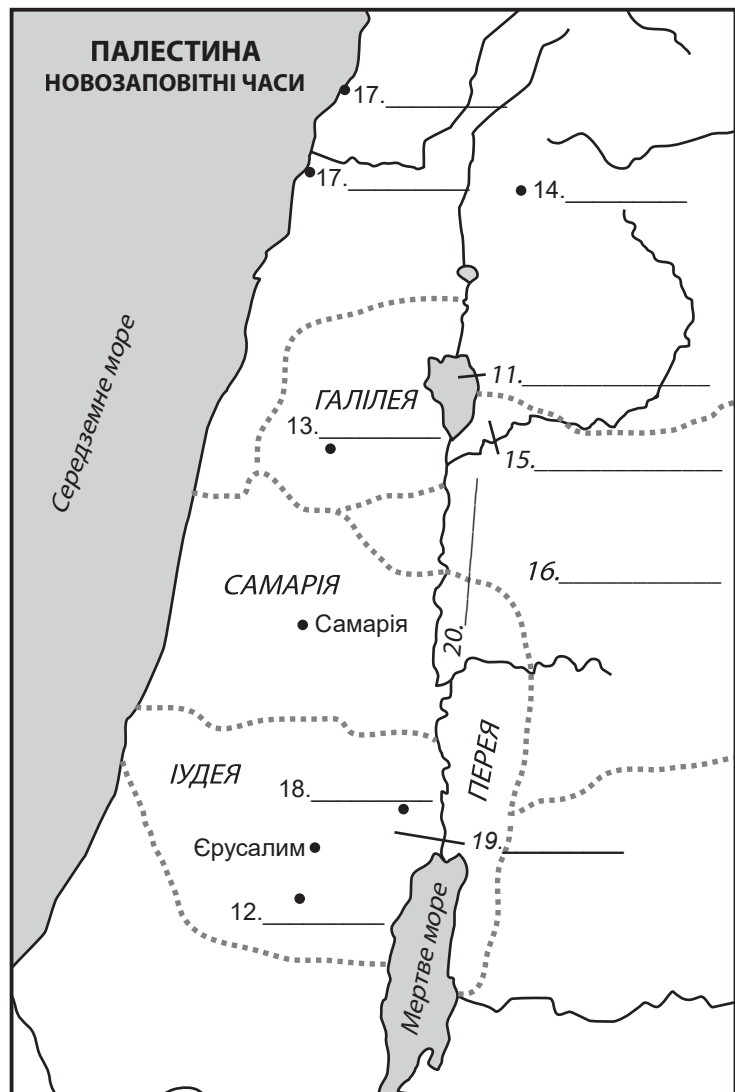
(1 бал за кожну відповідь)

1. ____ Народження Ісуса.	а) Галілейське море;
2. ____ Поява ангела перед Марією.	б) Віфлеєм;
3. ____ Спокушування Ісуса.	в) Назарет;
4. ____ Петро йде по воді.	г) Кесарія Пилипова;
5. ____ Зцілення Вартимея.	д) Земля Гадаринська;
6. ____ Зцілення біснуватого.	е) Десятимістя;
7. ____ Ісусове хрищення.	ж) Земля Тирська і Сидонська;
8. ____ Зцілення дочки сиропфінікіянки.	з) Єрихон;
9. ____ Зцілення глухого.	и) Пустеля;
10. ____ Петро називає Ісуса Христом (Месією).	к) Річка Йордан.

Частина 2 — Вказати на мапі географічну назву

(1 бал за кожну відповідь)

На цій мапі впишіть у відведених пропусках літери, які відповідають місцям із наведеного переліку.

Частина 3 — Вибрати варіанти

(2 бали за кожну відповідь)

Виберіть найкращу відповідь та впишіть відповідну букву на місці пропуску.

21. Матвій писав до ____.
 - а) євреїв;
 - б) греків;
 - в) римлян;
 - г) єгиптян.
22. У Євангелії від Марка головний наголос у Великому дорученні зроблено на ____.
 - а) проповіді;
 - б) служінні;
 - в) учнівстві;
 - г) хрищенні.
23. У Євангелії від Марка зображено Ісуса, який проводить час з ____.
 - а) фарисеями та язичниками;
 - б) митарями та грішниками;
 - в) римлянами;
 - г) блудницями та книжниками.
24. Євангелія від Матвія містить оповідь про ____.
 - а) розп'яття;
 - б) П'ятдесятницю;
 - в) вознесіння;
 - г) гоніння та переслідування.
25. У родоводі Ісуса в Євангелії від Матвія згадані всі ці люди: ____.
 - а) Марія Магдалина, Тавіта, Рут, Вірсавія, Естер;
 - б) Марія, Рут, Маріям, Сапфіра, Авігаїл;
 - в) Рут, Вірсавія, Рахава, Марія, Тамара;
 - г) Прискилла, Сара, Тамара, Вірсавія, Рахава.
26. Іван Христитель передвіщав важливу подію в історії ранньої Церкви, а саме ____.
 - а) узяття Церкви;
 - б) П'ятдесятницю;
 - в) вознесіння;
 - г) гоніння та переслідування.
27. У Євангелії від Марка Ісус зображений як ____.
 - а) Син Людський;
 - б) Син Божий;
 - в) Слуга;
 - г) Цар.
28. Про прихід ____ до Ісуса оповідається лише в Євангелії від Матвія.
 - а) пастухів;
 - б) мудреців зі Сходу;
 - в) воїнів.

29. Матвія 28:19 починається словами: «_____».
- а) Не складайте скарбів собі на землі;
 - б) Де народжений Цар Юдейський?
 - в) Отче наш, що єси на небесах;
 - г) І зараз;
 - д) Тож ідіть, і навчіть всі народи.
30. Чудо можна визначити як _____.
- а) звичайну подію;
 - б) сумну подію, що свідчить про силу людського розуму;
 - в) доленосну подію, ініційовану людиною;
 - г) дивовижну подію, якою виявляється надприродна Божа дія.
31. Яку з чотирьох наведених вимог Ісус не висував Своїм учням? _____
- а) Вірність у шлюбі (не чинити перелюб);
 - б) Відмовитися від особистих фізичних зручностей;
 - в) Прийняти Царство, як дитя;
 - г) Залишити світські багатства і зв'язки.
32. Євангелія від Марка написана _____.
- а) Іваном Марком для римлян;
 - б) Іваном Марком для греків;
 - в) Петром для римлян;
 - г) Петром для юдеїв.
33. Ісус, коли був спокушуваний, цитував слова з Книг _____, щоб заперечити слова диявола.
- а) Буття та Вихід;
 - б) Повторення Закону, Приповістей та Єремії;
 - в) Ісуса Навина та Ездри;
 - г) Повторення Закону та Книги Псалмів.
34. Ісус навчав, що _____.
- а) людина створена для суботи;
 - б) субота створена для Бога;
 - в) субота була створена для людини.
35. У Марка 11 описується _____ Ісуса.
- а) розп'яття;
 - б) вознесіння;
 - в) суд;
 - г) урочистий в'їзд.
36. Найкраще для Проповіді на горі підходить такий опис: _____.
- а) конституція Царства;
 - б) кілька повчань на різні теми;
 - в) перелік законних правил, обов'язкових до виконання;
 - г) вказівки для ідеальних християн.

37. Марко представляє «Божу Євангелію» як ____.
- а) «Царство Боже»;
 - б) «прихід Ісуса Месії»;
 - в) Велике доручення;
 - г) Івана 3:16.
38. Царство Боже подібне до ____.
- а) гірчиного зерна;
 - б) фігового дерева;
 - в) трояндового куща;
 - г) бур'яну.
39. У Євангелії у викладі Матвія Ісус зображений як ____.
- а) Син Людський;
 - б) Син Божий;
 - в) Слуга;
 - г) Цар.
40. Іван Христитель описується як ____.
- а) пророк, священик і цар;
 - б) «тінь Христа»;
 - в) безумець;
 - г) «голос у пустині».

Частина 4 — Вивчення напам'ять

Увідведених нижче пропусках запишіть ключові вірші в Євангеліях від Марка та від Матвія (вказіть переклад), а потім допишіть пропущене в планах до цих двох Євангелій.

Марка

41. Ключовий вірш

(8 балів)

42. План

(3 бали за кожен рядок)

- I. Підготовка _____ (Марка 1:1–13)
- II. Робота Слуги (Марка _____)
- III. Слуга _____ (Марка 9—15)
- IV. Слуга звеличений (_____)

Матвія

43. Ключовий вірш

(8 балів)

44. План

(3 бали за кожен рядок)

- I. _____ (Матвія 1—2)
- II. Проголошення _____ (Матвія 3—16)
- III. Відкинення Царя (Матвія _____)
- IV. Тріумф Царя (_____)

Частина 5 — Додатковий розділ

(5 балів за кожную відповідь)

Ви можете отримати додаткові бали, записавши з пам'яті два інші уривки, які слід було вивчити у цій частині курсу.

Відповіді до іспиту 1

Цей іспит є об'єктивною перевіркою засвоєння матеріалу. За основу взято стобальну систему. Учень отримує 100 балів (або 100 %), якщо правильно відповість на кожне питання. У цьому іспиті передбачено додатковий розділ, що дає можливість додати ще 10 балів до результату. За будь-яких умов загальна оцінка за іспит не може перевищувати 100 балів, проте додатковими балами можна скористатися, щоб покращити оцінку, здобуту за відповіді на питання загального блоку. Якщо після врахування додаткових балів загальна оцінка перевищуватиме 100 балів, у відомість буде записано 100.

Вказати відповідники (1 бал за кожну відповідь)

Частина 1 — Вказати, яке місце відповідає події

1. б) Віфлеєм.	5. з) Єрихон.	8. ж) Земля Тирська і Сидонська.
2. в) Назарет.	6. д) Земля Гадаринська.	9. е) Десятимістя.
3. и) пустеля.	7. к) Річка Йордан.	10. г) Кесарія Пилипова.
4. а) Галілейське море.		

Частина 2 — Вказати на мапі географічну назву

11. а) Галілейське море;
12. б) Віфлеєм;
13. в) Назарет;
14. г) Кесарія Пилипова;
15. д) Земля Гадаринська;
16. е) Десятимістя;
17. ж) Земля Тирська і Сидонська;
18. з) Єрихон;
19. и) Пустеля;
20. к) Річка Йордан.

Частина 3 — Вибрати варіанти

(2 бали за кожну відповідь)

21. а) євреїв.	31. б) Відмовитися від особистих фізичних зручностей.
22. б) служінні.	32. а) Іваном Марком для римлян.
23. б) митарями та грішниками.	33. г) Повторення Закону та Книги Псалмів.
24. а) розп'яття.	34. в) субота була створена для людини.
25. в) Рут, Вірсавія, Рахава, Марія, Тамара.	35. г) урочистий в'їзд.
26. б) П'ятдесятницю.	36. а) конституція Царства.
27. в) Слуга.	37. а) «Царство Боже».
28. б) мудреців зі Сходу.	38. а) гірчичного зерна.
29. д) Тож ідіть, і навчіть всі народи.	39. г) Цар.
30. г) дивовижну подію, якою виявляється надприродна Божа дія.	40. г) «голос у пустині».

Частина 4 — Вивчення напам'ять

Для отримання балів за ці завдання вірші мають бути записані дослівно за вказаним перекладом. За кожну помилку (яких може бути щонайбільше три) віднімається по 2 бали; якщо помилок більше ніж три, бали за вірш не нараховуються.

Для отримання балів за плани Євангелій інформація в кожному рядку має бути подана у правильному порядку. Якщо рядок містить хоча б одну помилку, віднімається 3 бали за цей рядок.

41. Ключовий вірш

(8 балів)

Марка 10:45: «Бо Син Людський прийшов не на те, щоб служили Йому, але щоб послужити, і душу Свою дати на викуп за багатьох».

42. План

(3 бали за кожен рядок)

- I. Слуга
- II. (Марка 1:14—8)
- III. відкинутий
- IV. (Марка 16)

43. Ключовий вірш

(8 балів)

Матвія 2:2: «Де народжений Цар Юдейський? Бо на сході ми бачили зорю Його, і прибули поклонитись Йому».

44. План

(3 бали за кожен рядок)

- I. Прихід Христа
- II. Царства
- III. (Матвія 17—20)
- IV. (Матвія 21—28)

Частина 5 — Додатковий розділ

(5 балів за кожну відповідь)

Для отримання додаткових балів учасники групи можуть записати один або два уривки, які слід було вивчити напам'ять у цій частині курсу. Отримані бали (максимум 10) можна додати до загального результату. Підсумкова оцінка за іспит навіть з додатковими балами не може перевищувати 100. До цих віршів застосовується той самий принцип оцінювання, що й до інших віршів, лиш з тією відмінністю, що за кожну помилку (яких може бути не більше ніж три) знімається 1 бал.

Бали за іспит

Частини 1-2

Питання 1-20	1 бал за кожну відповідь	20 балів
--------------	--------------------------	----------

Частина 3

Питання 21-40	2 бали за кожну відповідь	40 балів
---------------	---------------------------	----------

Частина 4

Питання 41	8 балів	8 балів
------------	---------	---------

Питання 42	3 бали за кожен рядок	12 балів
------------	-----------------------	----------

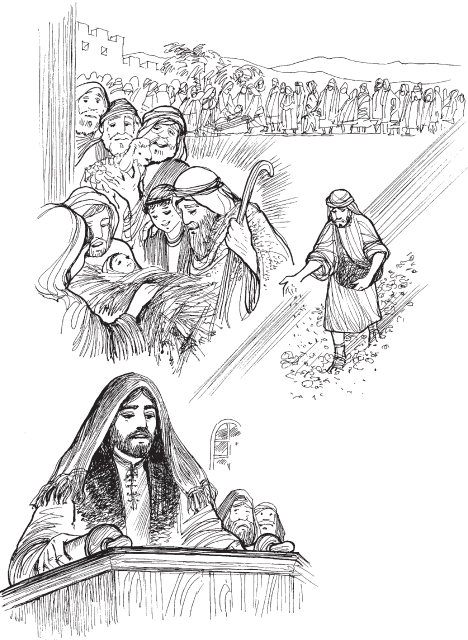
Питання 43	8 балів	8 балів
------------	---------	---------

Питання 44	3 бали за кожен рядок	12 балів
------------	-----------------------	----------

Частина 5

Додатковий розділ	5 балів за кожну відповідь	
-------------------	----------------------------	--

Всього: 100 балів

С Е М І Н А Р

4

Син Людський

I. Перед семінаром

- Перегляньте уроки 5 і 6. На основі цієї інформації та ваших особистих знань про учасників групи запишіть у своєму зошиті план проведення уроку. Що учасники ВАШОЇ групи можуть взяти для себе з Євангелії від Луки?
- Ви обов'язково маєте добре орієнтуватися в навчальному проекті 3 та практичних завданнях 3–5, що бути готовим відповідати на запитання учасників групи.

II. Під час семінару

△ Спільність

Почніть з молитви. Попросіть присутніх трішки розповісти про свої сім'ї та про якусь особливу традицію, якої вони всі разом дотримуються.

△ Адміністративні моменти

Відведіть час для заповнення журналу. Сюди входить облік відвідуваності, оцінка місячних планів роботи над курсом і перевірка того, чи виконані проекти, практичні завдання та письмові завдання в підручнику. Обов'язково перевіряйте місячні плани та повідомляйте учасникам групи, що ви думаєте про те, як вони планують свою роботу та дотримуються планів.

△ Обговорення

Ціль № 1	Допомогти учасникам групи поміркувати про свої особисті відкриття в Євангелії від Луки (урок 5)	Час _____
----------	---	-----------

1. Що ви побачили нового під час побіжного читання Євангелії від Луки?

Які ключові слова ви помітили? Чи трапилося вам у тексті щось визначне, що здалося вам особливо цікавим або важливим? Як би ви резюмували Євангелію від Луки одним реченням або словосполученням?

Попросіть присутніх звернутися до своїх відповідей до вправи 1.

Серед ключових слів або словосполучень можуть бути такі: «Син Людський», «служити», «жертва» тощо.

2. Обговоріть заголовки для сегментів Євангелії від Луки. (Вправа 2)

Розділіть присутніх на групи по три-чотири особи та попросіть їх прочитати, які вони добрали заголовки до блоків Євангелії від Луки. Кожна група має обговорити три питання, які подаються в завданні, та вирішити, якими будуть відповіді в підгрупі. Цими відповідями, над якими працювала кожна підгрупа, потрібно буде поділитися, коли група знову зійдеться разом.

Поки триватиме обговорення в підгрупах, постарайтеся підійти до кожної, щоб послухати обговорення та підтримати учасників групи. Зауважуйте, хто з присутніх керує роботою і хто йде за вказівками інших.

3. Поговоріть про чудеса та притчі, які ви знайшли в Євангелії від Луки.

Учасники групи можуть порівняти складені таблиці з кількома сусідами та подивитися, чи однакову вони позначили кількість чудес і притч.

Далі попросіть кожного присутнього поділитися своїми відповідями щодо одного з чудес з Євангелії від Луки (вправа 4). Найпростіше просто опитати учасників групи по колу, щоб кожна наступна людина брала наступне чудо. Заохочуйте групу до коментування відповідей інших учасників, проте слідкуйте за тим, щоб хтось один не домінував у цьому обговоренні. Вам слід говорити ствердні слова та хвалити учасників групи!

Якщо дозволяє час, порівняйте таблицю про притчі (вправа 5), як ви робили на попередніх семінарах.

4. Ознайомтесь з новим методом опрацювання біблійного уривка. (Вправа 6)

Що з того, що ви взяли для себе під час дослідження притчі про нечесного управителя, вважаєте найважливішим? Це може бути й біблійна істина, яку ви відкрили для себе, і щось таке, що стосується процесу вивчення Біблії.

Під час роботи над цією вправою ви познайомилися з новим методом вивчення Біблії, завдяки якому ви зможете брати будь-який уривок та розглядати його в біблійному контексті. Як можна використовувати цей метод з іншими уривками Писання (не лише притчами)?

5. Зачитайте свій план до Луки 17:11–19:28 та поясніть, чому ви так розбили текст. (Вправа 7)

Виберіть двох або трьох наймовчазніших учасників групи та попросіть їх зачитати свої плани та пояснити, чому вони вирішили поділити текст саме так. Їхня участь у роботі групи має викликати у вас ентузіазм! Нагадайте всім присутнім, що у цій вправі не може бути правильних або неправильних відповідей, оскільки різні люди на все дивляться по-різному.

У розділі «Додатковий матеріал» в кінці цього семінару можна знайти кілька зразків того, який план можна скласти до цього уривка.

Ціль № 2	Обговорити додаткову інформацію про те, на якому тлі написана Євангелія від Луки (урок 6)	Час _____
-----------------	--	-----------

Визначте мету Євангелії від Луки.

Попросіть когось одного прочитати Луки 1:1–4. Беручи за основу цей уривок, запитайте в групи, яку мету ставив перед собою Лука, пишучи цю Євангелію. Як вам здається, чи до-

сягнув він цієї мети своїми книгами? Через що ви впевнені (або не впевнені), що мета була досягнута? Якби ви писали Євангелію, що б ви включили до неї?

Запропонуйте групі поміркувати про те, що переживала людина, пишучи Євангелію. Допоможіть учасникам уявити собі, що міг відчувати Лука та що спонукало його до цієї праці.

Така вправа дасть їм новий погляд на цю Євангелію, на них самих та на інших людей.

Ціль № 3	Поділитися власними думками щодо можливості застосування істин, відкритих під час дослідження Євангелії від Луки	Час _____
-----------------	---	-----------

1. Що ви віддали в жертву заради розповсюдження Євангелії Христа Ісуса?

Запитайте, чи є охочі зачитати свою відповідь на останнє питання у вправі 1. Далі попросіть тих, хто зараз не відповідав, помолитися за тих, хто щойно ділився, щоб ці люди були твердими у своїй посвяті. Перш ніж перейти до подальшого обговорення, відведіть достатньо часу для молитви.

Виявляйте чуйність до тих, хто не хоче розповідати про свої переживання. Не обов'язково думати, що вони не виконали завдання; можливо, ці люди вважають, що це доволі приватна сфера й іншим не варто про це розповідати. Однак не забудьте перевірити зошити учасників групи, щоб пересвідчитися, що вони виконали всі вправи та практичні завдання.

2. На вашу думку, як Бог просить вас, щоб ви проводили недільні дні?

Запитайте, хто хоче поділитися своїми відповідями до вправи 2. Ви можете не питати охочих, а призначити того, хто не виявляв великої активності на семінарі. Слідкуйте за тим, щоб усі мали можливість висловитися і щоб обговорення не перебирало на себе лише кілька осіб. Стережіться, щоби не допускати засудження. Це питання, яке кожна людина має сама вирішити з Богом. Чи може неділя бути тим днем, який віддається Господу для слави та шани? Чи має вона бути таким днем? Чому так або чому ні?

Наприклад, більшість пасторів у неділю працює, і для них неділя — це зовсім не день відпочинку. Дехто з них працює ще й на світській роботі, а тому не має дня відпочинку й серед тижня; іншим вдається зробити вихідний у будень.

Тут дуже важливо пам'ятати, що не варто вдаватися до законництва. Йдеться про духовні пріоритети. Слідкуйте за тим, щоб *ніхто* (і ви самі теж) не нав'язував свою думку іншим. Якщо обговорення буде переростати у суперечку, попросіть присутніх прочитати Римлян 14:5–6, погодьтеся приймати одне одного навіть при різних думках, і переходьте до наступної цілі.

3. Зачитайте свій варіант попереджень «Горе вам...» з Луки 11:37–54. (Питання 15)

Дайте можливість учасникам групи трішки поекспериментувати з цими твердженнями, щоб вони змогли відчути, які почуття викликали в Ісуса вчинки та настрої тогочасних релігійних провідників, які були впевнені у власній праведності та накидали на людей важке ярмо в Боже ім'я. Допоможіть групі дійти до чітких висновків щодо того, що Бог очікує від релігійних провідників.

Ціль № 4	Оцінити працю учасників групи над навчальним проектом 3 та практичними завданнями 3–5	Час _____
-----------------	--	-----------

1. Обговоріть ідеї щодо проведення уроку для дітей. (Практичне завдання 3)

Хто вже виконав практичне завдання 3? Хто почав готуватися, але ще не провів урок? Яку притчу ви взяли за основу? Що ви зробили або збираєтеся зробити для того, щоб

урок був цікавим для дітей? Чи запланували ви якусь гру або творче завдання, що допомогли б вам у розкритті теми уроку? Що у вас заплановано для того, щоб вони могли застосувати цей урок у своєму житті відповідно до їхнього рівня?

Було б дуже корисно, щоб ви як керівник групи взяли з собою свої записи, зроблені під час виконання цього завдання, аби мати з чим звіритися. Намагайтеся допомогти своїй групі розробити цікаві уроки, які сподобалися б малим дітям. Дуже важливо, щоб члени групи навчилися викладати матеріал для дітей, оскільки, навчившись утримувати дитячу увагу та доносити до них потрібну думку, вони зможуть пояснити потрібну тему й дорослим.

2. Якими свідоцтвами про свою справу служіння ви можете поділитися? (Практичне завдання 4)

Кожна особа, яка виконала це завдання, має розповісти, як було сприйнято її служіння, які відчуття воно викликало і чого вона навчилася за той час, поки тривала ця справа. Похваліть тих, хто виконав це завдання, а інших спонукайте до активнішої роботи над ним.

3. На вашу думку, участі в яких справах служіння від вас очікує Бог? (Практичне завдання 5)

Кожний присутній має поділитися з групою складеним переліком. Думки одних людей можуть стати натхненням для інших, і, можливо, вони захочуть розширити свій перелік. Заохочуйте їх до цього.

Вислухавши всі ідеї та перевібивши, наскільки вони є слушними чи практичними, допоможіть кожному учаснику групи вибрати собі три справи, якими вони займатимуться впродовж наступного місяця. Ці три справи служіння мають бути чимось новим, чимось таким, що вони досі ще не робили. Нагадайте їм про необхідність вибирати щось реалістичне, тому що на це завдання дається обмежений час. Ці справи служіння мають бути практичними, їх потрібно вибирати відповідно до свого графіку, фізичних можливостей та взятих на себе обов'язків. Намагайтеся зробити так, щоб у кожного учасника групи до переліку було включено хоча б один пункт, який змушував би до деякого напруження.

Якщо у вас немає часу, щоб опрацювати ці моменти з усіма під час семінару, то обов'язково після закінчення зустрічі приділіть увагу тим, хто потребує допомоги в цьому завданні.

Завершення

1. Підсумок ключових моментів

Запитайте, чи є у групи питання щодо того, про що йшлося на цьому семінарі або щодо матеріалу з інших уроків. Резюмуючи біблійну інформацію, яка була новою для вашої групи під час роботи над уроками, зробіть особливий наголос на практичному застосуванні вивченого в житті та служінні.

Нам чітко було показано Христа як Сина Людського. Він був точнісінько такою самою людиною, як ми з вами, і міг цілковито співчувати людям у різному стані. Знову і знову ми бачимо Його співчуття до нужденних. Він служив їм, але не лише духовно, а й фізично, тому що відчував те саме, що й вони. Знайдімо ж натхнення для того, щоб слідувати Його прикладу та йти до страждених, яких бачимо навколо себе і в церкві, і поза її межами, — не для того, щоб справляти враження побожних людей, а через співчуття до болю інших та бажання допомогти їм у любові.

2. Підготовка до наступного семінару

- Дайте на опрацювання уроки 7 і 8. Перегляньте головні моменти, які мають розглядатися впродовж наступних двох тижнів.

- До початку наступного семінару учасники групи мають повністю опрацювати обидва уроки. Вони мають принести виконану роботу на наступну зустріч для обговорення та оцінювання. Наступного разу має бути іспит на основі матеріалу уроків 5–8.
- Уроки 7 і 8 містять два практичних завдання, які мають бути виконані до наступного семінару. У наступних двох уроках немає навчальних проектів, і, хоча вони здаються і не дуже ємними, обсяг роботи, необхідний для опрацювання матеріалу, є чималим. Спонукайте групу братися до домашнього завдання без зволікань, щоб не відстати від розкладу.
- Нагадайте учасникам групи, що вони мають заповнювати місячний план роботи над курсом, який буде перевірений на наступному семінарі.

3. Молитва

Поставте питання: «Чи намагаєтеся ви щодня наслідувати Ісуса? Саме в цьому і полягає суть учнівства, але як часто ми забуваємо про те, як повівся б Він у тій чи іншій ситуації, і всю увагу зосереджуємо на собі?» Запропонуйте поговорити на цю тему, щоб присутні могли вільно висловити те, що в них на серці. Можливо, було б варто розділитися на групи по дві-три особи для обговорення та молитви. Долучайтеся до різних підгруп і заохочуйте до відкритості.

III. Після семінару

1. У своєму молитовному щоденнику запишіть чітко та конкретно, як ви можете молитися за членів своєї групи. Не забувайте про особливу молитву за тих, хто не висловлювався на семінарі! Крім того, не забувайте молитися за виконання справ служіння учасниками вашої групи (чи молитесь ви за них?)
2. Поставте собі подані нижче запитання та коротко занотуйте відповіді на них у своєму зошиті.
 - Чого мені бракувало цього тижня? Як я повинен духовно або розумово підготуватися до наступної зустрічі, щоб заповнити цей брак?
 - Кого з членів групи потрібно спонукати до активнішого обговорення чи висловлювання власних думок? Як я буду їх заохочувати?
 - Чи вдається мені зберігати рівновагу між тим, скільки подається фактичної інформації, і тим, як її пропонується застосовувати в житті? Чи застосовую її я сам?
 - У чому я мав би доречніше відреагувати на потреби членів групи чи на спонукання Святого Духа?
 - Чи маю я негативні почуття до когось із учасників групи? Чому? Як я можу змінити своє ставлення?
3. Чи всі отримують таку допомогу, у якій мають потребу? Якщо ви бачите, що комусь потрібна додаткова допомога, то сплануйте, як ви її надасте.
4. Ви можете використовувати інформацію з місячних планів роботи над курсом для здійснення особистого учнівства з учасниками вашої групи у період між семінарами.
5. Прочитайте розділ «Перед семінаром», який подано на початку наступного уроку, щоб розуміти, як готуватися до наступного семінару.

IV. Додатковий матеріал

Плани до Луки 17:11–19:28

- 1) Луки 17:11–19 Наука про життя в Царстві
- 2) 17:20–18:8 Прийдешнє Царство
 - а) 17:20–37 Воно прийде без попередження
 - б) 18:1–8 Очікування в наполегливій молитві
- 3) 18:9–19:10 Хто увійде у Боже Царство?
 - а) 18:9–14 Ті, хто покається
 - б) 18:15–17 Ті, хто має віру, як дитя
 - в) 18:18–34 Ті, хто відмовиться від усього
 - г) 18:35–43 Ті, хто кличе про допомогу
 - д) 19:1–10 Ті, хто відшкодує збитки
- 4) 19:11–27 Притча про чоловіка славного роду
- 5) 19:28 Перехідний вірш

АБО

- Луки 17:11–19 Десять прокажених
17:20–18:8 Прихід Царства
18:9–14 Дві молитви — фарисея та митника
18:15–17 Благословення дітей
18:18–30 Багатий начальник
18:31–34 Трете оголошення про Його майбутню смерть
18:35–43 Двоє сліпих біля Єрихона
19:1–10 Христос і Закхей
19:11–28 Притча про десять мін

АБО

- Луки 17:11–19 Десять зцілених від прокази
17:20–37 Прихід Царства
18:1–8 Наполеглива вдова
18:9–14 Фарисей і митар
18:15–17 Ісус і діти
18:18–30 Багатий начальник
18:31–34 Христос передвіщає Свою смерть
18:35–43 Сліпий жебрак отримує зір
19:1–10 Ісус і Закхей
19:11–27 Притча про десять мін
19:28 Перехідний вірш

СЕМІНАР

5

Син Божий

I. Перед семінаром

- Перегляньте уроки 7 і 8. Прочитайте цілі семінару та питання для обговорення. Визначте, чого ви бажаєте досягти впродовж цього семінару. На основі цієї інформації та ваших особистих знань про учасників групи запишіть у своєму зошиті план проведення уроку.
- Прослідкуйте, щоб у вас був примірник іспиту для кожного учасника групи.

II. Під час семінару

△ Спільність

Почніть з молитви. Попросіть двох присутніх розповісти про те, як вони здійснюють на практиці щоденне учнівство.

△ Адміністративні моменти

Відведіть час для заповнення журналу. Перевірте, чи виконали учасники групи практичні завдання 6 і 7. Вам потрібно переглянути Біблії учасників групи, щоб побачити, чи виконали вони вправи 2 та 3 з уроку 7.

ПРИМІТКА: Якщо у вашій групі є ті, хто відмовляється робити помітки у своїй Біблії, оскільки в ній і без того повно поміток і тому запропонована система не спрацює, або хто просто проти того, щоб щось записувати або маркувати у Біблії, ви можете запропонувати їм придбати примірник Нового Заповіту для дослідницької роботи, яким можна буде користуватися під час вивчення цього та інших курсів. *Це завдання має бути виконано так, як вказано в підручнику, інакше під час визначення загальної оцінки робота в підручнику не може вважатися повною.*

△ Обговорення

ПРИМІТКА: Намагайтеся залучити до дискусії всю групу. Ви можете просити різних учасників відповідати на різні запитання або залучити кількох осіб до спільної відповіді на одне

й те ж саме питання. Якщо наводиться посилання на біблійний текст, то варто пропонувати, щоб хтось знаходив указаний уривок та читав його вголос.

Ціль № 1	Визначити розуміння розглянутого в уроках 5–8	Час ____
-----------------	--	----------

Роздайте примірники іспиту, що охоплює цей матеріал. На роботу над іспитом відведіть 30 хвилин. Проінструктуйте учасників, щоб вони записували ті відповіді, які їм здаються найточнішими. Слідкуйте за тим, щоб вони не обговорювали між собою питання іспитів. По завершенні попросіть присутніх обмінятися роботами та поставити одне одному оцінки. Після того як учасники групи закінчать працювати над іспитом, дайте відповідь на запитання, якщо є така необхідність. Обов'язково внесіть оцінки до журналу.

Ціль № 2	Зробити огляд того, що учасники групи дізналися під час особистого вивчення Євангелії від Івана (урок 7)	Час ____
-----------------	---	----------

1. Яке було ваше перше враження від Євангелії від Івана?

Попросіть кількох присутніх поділитися своїми відповідями до вправи 1. Яке перше враження справила на вас Євангелія від Івана? На вашу думку, що є головною темою цієї книги? Поговоріть з групою про те, чи справді це були їхні особисті враження, чи вони радше діляться думками, почутими десь у проповіді або в чиемусь викладі. Іноді нам здається, що ми вивчаємо Біблію, хоча насправді ми лише вишукуємо в ній підтвердження того, що, на нашу думку, там має бути сказано.

2. Які заголовки ви склали для сегментів Євангелії від Івана?

Розділіть присутніх на групи по 3–4 особи. Вони мають поділитися одне з одним своїми заголовками до сегментів Євангелії від Івана (вправа 4).

Після цього група має знову зібратися до купи, а кожному учаснику слід назвати заголовок, який він добрав до цілої Євангелії від Івана (питання 16). Чи змінилося ваше враження від Євангелії від Івана, щодалі ви просувалися матеріалом цього уроку, чи, можливо, воно залишилося таким самим? Якщо змінилося, то зазначте, чого саме торкнулися зміни і чому зараз у вас інша думка.

3. Скільки посилань на божественність Ісуса ви знайшли в Євангелії від Івана?

Тут подано кілька посилань, які, серед іншого, учасники групи мали зазначити під час роботи над вправою 2. У кожному розділі Євангелії щонайменше одне таке посилання: 1:49; 2:11; 3:16; 4:26; 5:25; 6:33; 7:29; 8:58; 9:37; 10:30; 11:27; 12:32; 13:13; 14:11; 15:1; 16:28; 17:1; 18:11; 19:7; 20:28; 21:14.

4. Який з титулів Ісуса є для вас найвидатнішим? Що ви дізналися про Ісуса під час роботи над вправою 3?

Попросіть одного або двох присутніх зачитати те, що вони записали після дослідження титулів Ісуса.

5. Який заголовок ви обрали до Івана 17? Як виглядає ваш план до цього розділу? (Вправа 6).

Іноді цей уривок називають первосвященицькою молитвою. Перевірте, чи ніхто з учасників групи не переписав собі план з відповідей до вправ без жодних змін або додаткового опрацювання. Якщо такі є, поговоріть з ними наодинці та попросіть виконати вправу наново.

Яку науку ви добули для себе з цього уривка? Що вам здалося найпомітнішим? Чи було у ньому щось таке, що вас особливо зачепило?

Ціль № 3	Розглянути докази божественності Ісуса, які наводить Іван (урок 8)	Час ____
-----------------	---	----------

1. Хто такі «сім свідків» того, що Ісус Христос — це Бог, і чи є їхні свідчення переконливими?

У відповіді на питання 10 наводяться свідки, названі в тексті. Можливо, ваша група не надто замислювалася про важливість цих свідків. Ці люди були сучасниками Ісуса Христа, і Він сам свідчить про Себе також. Дехто може по-різному витлумачувати слова «Син Божий», але, як ми побачимо під час роботи над розділом 10, євреї дуже добре розуміли претензії Ісуса на божественність, і Він відкрито визнавав її перед ними.

2. Як чудеса, які Іван записав у своїй Євангелії, доводять божественність Ісуса Христа? Що саме у кожному чуді виявляло той чи інший аспект Його божественності?

Дайте можливість відповісти на це питання кільком особам. Якщо потрібно, можна звертатися до таблиці про чудеса, яку вони заповнювали під час роботи над вправою 2.

Для своєї власної підготовки ви можете звернутися до розділу «Мета чудес», що наводиться у додатковому матеріалі. Зважайте на час!

3. Яким чином вислови «Я Є» виявляють божественність Христа та показують Його Божу природу?

Тут ви знову можете звернутися до додаткового матеріалу, де наводяться титули, пов'язані зі словосполученням «Я Є». Заяви та претензії Христа, висунуті за допомогою вживання цього словосполучення, є дуже потужними. Змусьте свою групу замислитися про те, наскільки успішно кожен з них зростає в мудрості й пізнанні Христа (Ефесян 1:17).

Ціль № 4	Обговорити принципи благовістя, взявши за основу історію про самарянку	Час ____
-----------------	---	----------

1. Ким були самаряни?

Це була мішана нечистокровна етнічна група, до якої євреї ставилися з абсолютним презирством. Між ними були значні релігійні суперечності, і євреї робили все можливе, щоб уникнути контактів з самарянами.

2. У цій історії Ісус ламає ще й інші соціальні бар'єри. Які саме?

У той час вважалося зовсім неприпустимим, щоб Він провадив розмову з незнайомою жінкою, а про жінку такого морального стану, та ще й самарянку, годі й казати. Проте Він звернувся до неї на тому рівні, який був для неї зрозумілим.

3. Чого ви навчилися від цієї аморальної жінки?

Відповідями до вправи 4 має поділитися щонайменше половина групи. Імовірно, у багатьох відповіддю на останнє запитання буде те, що такі люди йдуть до пекла. Це легко сказати, але спробуйте змусити групу замислитись про це серйозніше. Запитайте, чи є ще хтось, хто міг би розповісти цим людям про Христа? Допоможіть їм розвивати в собі бажання виконувати той обов'язок, який Бог поклав на них.

4. Яке ваше ставлення до масових навернень?

Попросіть кількох присутніх поділитися своїми відповідями до вправи 5. Зосередьте увагу на останньому питанні та залучайте до обговорення цілу групу. Якщо всі ви згодні з тим, що важливо працювати з цілими сім'ями, то як ви пропонуєте це робити? Заохочуйте учасників групи до обговорення різних ідей. Просіть їх записувати те, що вони можуть використовувати в майбутньому.

5. На вашу думку, які принципи благовістя ми можемо застосувати на практиці?

Група має їх обговорити, а ви — записати їх на дошці або великому аркуші паперу, щоб усім було добре видно. Тут буде дві категорії: що робив Ісус і що робила жінка.

Нижче подано кілька рекомендацій.

- Бути відкритим до відкинутих та йти до них.
- Не відхилятися від Євангелії на релігійні суперечки.
- Розповідати всім про те, що Христос зробив для вас — з запалом!
- Намагатися йти до цілих сімей та спільнот.
- Проводити час з людьми.

Ціль № 5	Розібрати вчення про Святого Духа, викладене в Євангелії від Івана (питання 23)	Час ____
-----------------	--	----------

Євангелія від Івана є важливою книгою щодо вчення про Святого Духа. Святий Дух є здебільшого ігнорованою особою Трійці, але Христос говорить нам, наскільки важливим є Святий Дух у нашому житті. Не потрібно просто викладати ці факти, натомість попросіть присутніх помолитися, щоб у молитві кожний міг подякувати Богові за певний аспект у праці Святого Духа та за самого Святого Духа.

Ціль № 6	Згадати те, що учасники групи взяли для себе під час роботи над практичними завданнями 6 і 7	Час ____
-----------------	---	----------

1. Допоможіть своїй групі виконати практичне завдання 6.

Дізнайтеся, хто його вже зробив, і похваліть цих учасників групи за швидке виконання. Запитайте, чи є ті, хто підготував свідчення, але не має групи, якій міг би його представити. Якщо є можливість, організуйте для цих людей зустріч з якоюсь групою. А тих, хто ще не почав працювати над цим практичним завданням, спонукайте ділитися з іншими людьми тими благословеннями, які вони отримали під час вивчення цього курсу! Попросіть усіх учасників групи розповісти про те, що впродовж цього курсу для них було новим або важким (але так, щоб це не було їхнє повне свідощтво). Таким чином де-хто зможе набути трохи більше впевненості для представлення свого свідощтва, а сказане буде підбадьоренням для всіх.

2. Дізнайтеся, як учасники групи планують завершити практичне завдання 7.

Для цього завдання з вашого боку потрібна додаткова увага. Якщо вся ваша група для виконання завдання вирішує сказати проповідь або провести урок, то вам потрібно буде лише пересвідчитись, чи насправді запланована подія відбулася і чи відповідає план проповіді або уроку тим вимогам, що наведені у підручнику.

Але якщо у групі будуть ті, хто вибере театралізовану постановку, то вам доведеться докласти більше зусиль, щоб прийняти звіт за їхню роботу. Вам потрібно буде прочитати їхній сценарій та пересвідчитися, що він написаний самим учасником групи, а не взятий деінде. Попросіть учасників групи, щоб вони зараз вказали, на основі якого уривка будується їхній сценарій або на що буде звернена особлива увага в постановці. Перевірте, чи насправді у цій постановці міститься конкретне послання, яке учасники групи намагатимуться донести до глядачів. Ця сценка має бути не просто історією, розіграною в ролях. Якщо сценку вибрали кілька членів групи, то вони можуть разом працювати над однією постановкою, але у будь-якому разі та людина, яка зазначила, що бажає виконати це завдання у вигляді постановки, повинна зіграти у ній роль.

Завершення

1. Підсумок ключових моментів

Євангелія від Івана є особливою книгою. Ця Євангелія унікальна тим, що певні факти, висвітлені в інших Євангеліях, Іван вирішує до неї не включати, а інші, які не висвітлені більш ніде, подаються лише в ній. У Новому Заповіті їй належить особливе місце, тому що в ній міститься найбільше слів нашого Господа. У Євангелії від Івана міститься багато важливого для християнського вчення, але найвидатнішим упродовж усієї Євангелії є те, що Ісуса постійно звеличено як Господа Бога, який прийшов постраждати за всіх людей, щоб Своїми стражданнями здобути для них можливість вічних особистих стосунків з Богом.

2. Підготовка до наступного семінару

- Пройдіться уроками 9 і 10; приділіть особливу увагу ключовим аспектам. Побіжно перегляньте план уроку та цілі уроку.
- До початку наступного семінару учасники групи мають повністю опрацювати уроки 9 і 10, а також практичне завдання 8 і навчальний проект 4. Заохочуйте групу до пошуку можливостей для проповіді чи проведення уроку. Учасники групи повинні застосовувати отримані знання. Вони мають принести виконану роботу на наступну зустріч для обговорення та оцінювання.

3. Молитва

Закінчіть зустріч молитвою.

III. Після семінару

1. У своєму молитовному щоденнику запишіть чітко та конкретно, як ви можете молитися за членів своєї групи. Продовжуйте записувати свої переживання про тих учасників, за яких ви відчуваєте особливу потребу посилено молитися.
2. Поставте собі подані нижче запитання та коротко занотуйте відповіді на них у своєму зошиті.
 - Чого мені бракувало цього тижня? Як я повинен духовно або розумово підготуватися до наступної зустрічі, щоб заповнити цей брак?
 - Чи мають учасники груп інтерес до того, щоб виховувати учнів? Як я можу їх підбадьорити до цього?
 - Чи виявляю я сам вірність у тому, що займаюсь учнівством з іншими?
 - Хто з членів групи не встигає виконувати практичні завдання? Як я можу їх заохочувати до виконання завдань?
3. Якщо члени групи висловили важливі зауваження або розповіли про те, яким благословенням для них став цей курс, то вам варто записати основні тези. Ці записи потім зможуть слугувати за вагоме нагадування про ваші спільні переживання. Крім того, у вас може з'явитися можливість засвідчити іншим про чудові чини Господні.
4. Ви можете використовувати інформацію з місячних планів роботи над курсом для здійснення особистого учнівства з учасниками вашої групи у період між семінарами.
5. Прочитайте розділ «Перед семінаром», який подано на початку наступного уроку, щоб розуміти, як готуватися до наступного семінару.

IV. Додатковий матеріал

А. Мета чудес

Апостол Іван називає чудеса «знаменами», оскільки вони щось собою знаменують. Наприклад, в інших Євангеліях слова «ознака пророка Йони» вказували на смерть та воскресіння Христа. Ці знамена були вказівкою на присутність та дію Божу в Христі. Метою всього, що робив Ісус, було об'явлення Божої особи та Його характеру. Чудеса виявляють нам природу Христа. Ними показано, що Бог з нами.

Чудеса вздоровлення є доказом того, що Ісус — це Господь і Життєдавець. Нагодування п'яти тисяч свідчить про те, що Він підтримує життя. Зцілення сліпого від народження виявляє те, що Він подає фізичний та духовний зір. У кожному Своєму чуді Ісус показує знову й знову, що Він чинить те, що чинить Отець (Івана 10:37). Він рівний Отцю, і пізнати характер та природу правдивого Бога ми можемо лише через Його єдиного Сина, і більш ніяк.

Джеймс Бойс зазначає, що євангеліст Іван звертає особливу увагу на кілька «знамен», які чітко вказують на природу Христа. Він — це Бог з нами.

Наприклад, Ісус перетворив воду на вино на весіллі в Кані Галілейській, порадувавши молодих, і цим виявив Свою славу, завдяки чому Його учні почали вірити в Нього (Івана 2:1–11). Була виявлена і творча сила Христа (1:3): «Усе через Нього повстало...»

Трохи згодом Ісус уздоровив сина царедворця, чим виявив, за словами Бойса, «здатність заспокоїти стривожений дух та подати віру». Ісус приніс віру та спокій батькові, чиє серце було сповнене страхом і тривогою через те, що його син міг померти.

Зцілення каліки в 5:1–18 виявило жорстокість духовних сліпців. «Ми згрішили, і наш гріх призвів до духовної неспроможності шукати Христа. Ми не можемо підвестися для зустрічі з Ним. Ми не можемо навіть повірити в Нього. І саме серед такого духовного каліцтва (коли ми сліпі, криві, паралізовані) до нас приходить Ісус, щоб врятувати та звільнити нас від рабства гріха». Бог — це великий Бог великої благодаті.

Коли Ісус нагодував п'ять тисяч чоловіків (і ще чимало жінок і дітей — 6:1–14), Він показав, що може втамувати найсильніший голод людської душі. Він «хліб життя». Ісус сказав: «Хто до Мене приходить, не голодуватиме він, а хто вірує в Мене, ніколи не прагнутиме» (6:35). Лише Він один може втамувати ваш найсильніший духовний голод вже нині.

Ісус ішов по воді і цим показав, що Він має владу над законами природи (6:16–21).

Зціливши сліпого від народження, Він не лише показав Свою владу над фізичною і духовною сліпотою, але й виявив, що Він — це «світло для світу» (9:1–41). Зціленому сліпому знадобилося кілька кроків, але він таки дійшов до місця, де він сказав: «Я вірую, Господи», — і вклонився Христові (вірші 35–38).

Останнім привселюдним виявом Його влади над природою, хворобою та гріхом була Його остаточна перемога над смертю (11:1–46). Перед тим, як воскресити Лазаря з мертвих, Ісус виголосив: «Я воскресення й життя» (11:25). Лише один Ісус є джерелом вічного життя. Воскресіння Лазаря є вказівкою на найвищий вияв Ісусової слави у Його власному воскресінні з мертвих (20:14, 17–21, 26–29; 21:1).

Чудеса є Божим свідоцтвом про природу та особу Ісуса Христа. Він — це Бог з нами.

В Івана 20:30–31 написано: «Багато ж і інших ознак учинив був Ісус у присутності учнів Своїх, що в книзі оцій не записані. Це ж написано, щоб ви ввірували, що Ісус є Христос, Божий Син, і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я Його!» Іван вибирав певні знаки з безлічі чудес, учинених Христом, щоб зміцнити віру в Христа в читачів цієї Євангелії.

Проповідь Віла Паундса © 2003

Б. «Я Є», сказані Христом

Я Є	Титул
Івана 6:48 «Я [є] хліб життя».	Годувальник Він дає нам усе необхідне.
Івана 8:12 «Я [є] Світло для світу».	Просвітник Він приносить енергію світла в наш темний світ.
Івана 10:9 «Я [є] двері».	Посередник Він приводить нас туди, куди ми не змогли б потрапити без Нього.
Івана 10:11 «Я [є] Пастир Добрий».	Опікун Він турбується про нас саме так, як нам потрібно.
Івана 11:25 «Я [є] воскресення й життя».	Життєдавець Він привів нас від смерті до життя вічного.
Івана 14:6 «Я [є] дорога, і правда, і життя».	Провідник Він проводить нас через усі життєві труднощі.
Івана 15:1 «Я [є] правдива Виноградина».	Джерело успіху Він робить нас неймовірно плідними.

Ім'я _____ Дата _____ Оцінка _____/100

(2 бали за кожну відповідь)

1. ____Переміна води у вино

2. Син Людський

3. Τεοφίλ

4. _____ Лікар

5. _____ Улюблений учень

а) Луки

6. Син Божий

7. _____ Усі люди

6) Івана

8. Патмос

9. _____ Δⁱⁱⁱ

10. ____ Дата написания — примерно 90 р. н. е.

(2 бали за кожну відповідь)

11. Водянка — це _____.

а) хвороба, схожа на кір;

в) набряк, викликаний надмірним скупченням рідини в тканинах;

б) нервові захворювання;

г) набряк, викликаний вагітністю.

12. Гностики вірили, що вони _____.

а) безсмертні;

в) боги;

б) наділені особливими знаннями про духовне;

г) злочинці.

13. Найзначніша частина Євангелії від Івана висвітлює Ісусове _____.

а) привселюдне служіння;

в) воскресіння;

б) життя в останні шість місяців;

г) народження.

14. Івана 12 — ____.
- а) найнудніший розділ;
 - б) молитва;
 - в) кульмінація.
 - г) невідомо.
15. Основою Євангелії від Луки були свідчення ____.
- а) очевидців;
 - б) лжесвідків;
 - в) одного свідка;
 - г) байки та казки.
16. Про ____ згадується лише в тому описанні народження Ісуса, яке подає Лука.
- а) мудреців;
 - б) Йосипа;
 - в) Ірода;
 - г) пастухів.
17. ____ не входить до Євангелії від Івана.
- а) Зцілення біснுவатого;
 - б) Переміна води у вино;
 - в) Ходіння по воді;
 - г) Нагодування п'яти тисяч.
18. Шість головних персонажів у Луки 1 — це ____.
- а) Закхей, Марія, Йосип, Давид, Ілля та Єлісавета;
 - б) Марія, Єлісавета, Іван, Гавриїл, Йосип і Святий Дух;
 - в) Іван Христитель, Захарій, Йосип, Ісус, Марія та Гавриїл;
 - г) Марія, Єлісавета, Захарій, Іван Христитель, Гавриїл і Святий Дух.
19. Мета, яку Іван ставить перед собою, пишучи Євангелію, полягає в тому, щоб його читачі ____.
- а) покалися;
 - б) ввірували в Ісуса та знайшли мир;
 - в) пам'ятали про те, що Ісус чинив;
 - г) могли захистити свою віру;
 - д) ввірували в Ісуса та отримали вічне життя.
20. Євангелія від Луки написана до ____.
- а) греків;
 - б) євреїв;
 - в) римлян;
 - г) єгиптян.
21. Лука розумів, що його читачі сподівалися, що Ісус буде ____.
- а) євреєм;
 - б) схожим на їхніх богів і богинь;
 - в) вселенською досконалою людиною;
 - г) смиренним рабом.
22. Відповідно до Євангелії від Івана, Ісус прийшов на землю, щоб ____.
- а) проповідувати Царство;
 - б) принести вічне життя;
 - в) померти на хресті;
 - г) виявити Бога Отця.
23. Крім Євангелії, Іван написав ще ____ книгу (книги, книг), які увійшли до Нового Заповіту.
- а) 1;
 - б) 2;
 - в) 3;
 - г) 4;
 - д) 5.

24. Іван подає сім розповідей про те, як люди визнавали божественність Христа. Серед цих семи були ____.
- а) Марія, Марта, Закхей, Іван Христитель; в) Ісус, Іван, Петро, Нафанаїл;
б) Марія Магдалина, Петро, Іван, Ісус; г) Марта, Хома, Тадей, Іван Христитель.
25. Родовід Ісуса в Євангелії від Луки наводиться по лінії ____.
- а) Давида; в) Марії;
б) Йосипа; г) Захарія.
26. Євреї ненавиділи самарян, оскільки ____.
- а) ті укладали шлюби з неєвреями; в) ті вкрали землю в євреїв;
б) ті змішували юдаїзм з іншими релігіями; г) ті прийняли римське панування.
27. ____ не є ключовою темою Євангелії від Луки.
- а) Жертовне служіння; в) Царство Боже;
б) Син Людський; г) Останні дні.
28. Ісус не служив ____ в останні 24 години Свого життя.
- а) Юді Іскаріоту; в) розбійнику;
б) Петрові; г) учням.
29. Учні були ____ людьми.
- а) освіченими; г) духовними;
б) звичайними; д) товстими;
в) ледачими; е) ідеальними.
30. Натовп, який змусив Пилата розп'ясти Ісуса, складався з ____.
- а) євреїв; в) священиків і службовців.
б) людей з усіх народів;

Частина 3 — Вивчення напам'ять (ключові вірші)

(8 балів за кожен вірш; плани — 3 бали за кожен рядок)

У відведених нижче пропусках запишіть ключові вірші в Євангеліях від Луки та від Івана (вказіть переклад), а потім допишіть пропущене в планах до цих двох Євангелій.

Луки

31. Ключовий вірш

32. План:

- I. _____ Сина Людського (Луки 1:1—4:13)
- II. Служіння Сина Людського (Луки 4:14—_____)
- III. Страждання Сина Людського (_____)
- IV. _____ Сина Людського (Луки 24)

Івана

33. Ключовий вірш

34. План:

- I. _____ (Івана 1:1–18)
- II. _____ (_____)
- III. _____ служіння (Івана _____)
- IV. Страсті (Івана 18–19)
- V. _____ (Івана 20–21)

Відповіді до іспиту 2

Цей іспит є об'єктивною перевіркою засвоєння матеріалу. За основу взято стобальну систему. Учень отримує 100 балів (або 100 %), якщо правильно відповість на кожне питання.

Частина 1 — Вказати відповідники

(2 бали за кожну відповідь)

1. <u>б)</u> Переміна води у вино.	5. <u>б)</u> Улюблений учень.	8. <u>б)</u> Патмос.
2. <u>а)</u> Син Людський.	6. <u>б)</u> Син Божий.	9. <u>а)</u> Дії.
3. <u>а)</u> Теофіл.	7. <u>б)</u> Усі люди.	10. <u>б)</u> Дата написання —
4. <u>а)</u> Лікар.		приблизно 90 р. н. е.

Частина 2 — Вибрати варіанти

(2 бали за кожну відповідь)

11. в) набряк, викликаний надмірним скупченням рідини в тканинах.	20. а) греків.
12. б) наділені особливими знаннями про духовне.	21. в) вселенською досконалою людиною.
13. б) життя в останні шість місяців.	22. г) виявити Бога Отця.
14. в) кульмінація.	23. г) 4.
15. а) очевидців.	24. в) Ісус, Іван, Петро, Нафанаїл.
16. г) пастухів.	25. в) Марії.
17. а) Зцілення біснуватого.	26. б) ті змішували юдаїзм з іншими релігіями.
18. г) Марія, Єлисавета, Захарій, Іван Христитель, Гавриїл і Святий Дух.	27. г) Останні дні.
19. д) ввірували в Ісуса та отримали вічне життя.	28. а) Юді Іскаріоту.
	29. б) звичайними.
	30. в) священиків і службовців.

Частина 3 — Вивчення напам'ять

(ключові вірші — 8 балів за кожен вірш; плани — 3 бали за кожен рядок)

Для отримання балів за ці завдання вірші мають бути записані дослівно за вказаним перекладом. За кожну помилку (яких може бути щонайбільше три) віднімається по 2 бали; якщо помилок більше ніж три, бали за вірш не нараховуються.

Для отримання балів за плани Євангелій інформація в кожному рядку має бути подана у правильному порядку. Якщо рядок містить хоча б одну помилку, віднімається 3 бали за цей рядок.

31. Ключовий вірш

Луки 19:10: «Син бо Людський прийшов, щоб знайти та спасти, що загинуло!»

32. План:

- I. Підготовка
- II. (Луки 4:14–19)
- III. (Луки 20–23)
- IV. Перемога

33. Ключовий вірш

Івана 20:31: «Це ж написано, щоб ви ввірували, що Ісус є Христос, Божий Син, і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я Його!»

34. План:

- I. Пролог
- II. Привселюдне служіння (Івана 1:19—12)
- III. Приватне (Івана 13—17)
- IV.
- V. Воскресіння

Бали за іспит

Частина 1

Питання 1-10	2 бали за кожну відповідь	20 балів
--------------	---------------------------	----------

Частина 2

Питання 11-30	2 бали за кожну відповідь	40 балів
---------------	---------------------------	----------

Частина 3

Питання 31	8 балів	8 балів
------------	---------	---------

Питання 32	3 бали за кожен рядок	12 балів
------------	-----------------------	----------

Питання 33	8 балів	8 балів
------------	---------	---------

Питання 34	3 бали за кожен рядок	12 балів
------------	-----------------------	----------

Всього: 100 балів

СЕМІНАР

6

Життя та епоха Ісуса Христа

I. Перед семінаром

- Перегляньте уроки 9 і 10. На основі цієї інформації та ваших особистих знань про учасників групи запишіть у своєму зошиті план проведення уроку.
- Підготуйте копії «Оцінки курсу „Огляд Нового Заповіту 1“» для кожного члена групи.
- Підготуйтеся до того, щоб кожному учаснику групи призначити певну роль в останній святковій зустрічі.

II. Під час семінару

△ Спільність

Попросіть двох присутніх розповісти про те, який уривок з Біблії з того, що вони прочитали протягом минулих двох тижнів, їм найбільше сподобався. Чому він був для них важливим? Що в ньому було для них новим? Помоліться разом.

△ Адміністративні моменти

Відведіть час для заповнення журналу. Сюди входить облік відвідуваності, оцінка місячних планів роботи над курсом і перевірка того, чи виконані письмові вправи, практичні завдання та навчальні проекти. До кінця курсу залишився лише один семінар, тому важливо, щоб учасники групи вже зараз доробили всі завдання.

△ Обговорення

Ціль № 1 Закріпити базове розуміння історії Нового Заповіту (урок 9)

Час _____

ПРИМІТКА: Здебільшого тут подані питання для повторення, на яких важко побудувати динамічну дискусію. Перш ніж перейти до цього розділу, попросіть учасників групи згорнути та відкласти зошити, щоб з пам'яті дати відповідь на якомога більше питань.

- 1. Що таке період між Заповітами?**
- 2. Які три фактори посприяли поширенню Євангелії в першому столітті?**
- 3. Які мови були найбільш уживані в часи Нового Заповіту? Якою мовою був написаний Новий Заповіт?**

Зробіть наголос на тому, що він був написаний щоденною розмовною мовою, а не класичною грецькою. Це була мова щоденного спілкування тогочасного люду, при написанні були вжиті слова, які можна було почути на вулиці. Мова Нового Заповіту не була важкою для розуміння, в ньому не вживалася термінологія, застаріла на кілька століть.

- 4. Як ви відповіли на вправу 1?**

Заохочуйте учасників групи до того, щоб вони розповідали про щось нове, що вони побачили або зрозуміли під час роботи.

- 5. Що ви дізналися про структуру влади в часи Нового Заповіту?**

Попросіть одного або двох присутніх прочитати свої відповіді на питання 14–16. Розглядаючи оповідь про суд над Ісусом, що ви дізналися про єврейських провідників (вправа 2)?

Ціль № 2	Підтвердити божественність Ісуса Христа (урок 10)
-----------------	--

Час _____

- 1. Перерахуйте чотири головні причини, чому ми віримо, що Ісус — це Бог.**

Так сказано в Біблії, і ми віримо, що Біблія правдива.

Ісус Своїм життям та смертю сповнив багато старозаповітних пророцтв.

Ісус стверджував, що Він Бог.

Основою Нового Заповіту є визнаний факт, що Ісус — Бог, як показано в Євангеліях.

- 2. Яка найпереконливіша причина того, чому ви вірите, що Ісус Бог? (Вправа 1)**

Намагайтеся залучити присутніх до розмови. У них не обов'язково мають бути ті самі причини, що наводяться вище, але якщо причини виявляються такими самими, то попросіть конкретизувати. Учасники групи можуть сказати, що вони просто відчують, що це правда, або мають якісь знання з власного досвіду, або орієнтуються на те, у що вірять інші, або мають біблійні причини. Намагайтеся дістатися до того, що вони насправді думають, але потім підкресліть важливість біблійного підґрунтя.

- 3. Чи вірите ви у те, що Новий Заповіт є дійсно правдивим? Чому?**

Тут в уроці ця тема розглянута дуже побіжно. Згодом цьому буде присвячено курс «Апологетика». Попросіть учасників групи назвати кілька внутрішніх доказів, які наводяться за книгою Тенні. Крім того, ви можете звернутися до глави «Додаткові докази правдивості Нового Заповіту» у додатковому матеріалі.

- 4. Які здійснені пророцтва про Христа вказують на Його божественність?**

Попросіть присутніх процитувати з пам'яті ті пророцтва, які вони вивчили. Подивіться, щоб група розуміла важливість кожного пророцтва для підтвердження і правдивості Біблії, і божественності Ісуса.

Ціль № 3	Скласти цілісне уявлення про те, що в Євангеліях сказано про Христа	Час _____
----------	---	-----------

1. У чому полягала мета Ісуса на землі?

Попросіть кількох присутніх дати відповідь на це питання. Попросіть їх пояснити, чому вони так вважають. Подякуйте кожному, хто висловився. Потім запитайте, чи бажає хтось щось додати. Коли ви будете готові закінчити обговорення цього питання, запитайте в цілої групи, яка ціль з тих, що були названі, є найважливішою. У групи може бути одна або дві відповіді на це запитання.

Ісусове втілення мало щонайменше два призначення. По-перше, необхідно було примирити людину з Богом через смерть на хресті. По-друге, потрібно було встановити Боже Царство тут на землі.

2. Що ви дізналися з додатка 4 «Узгоджені Євангелії»? Чи допоміг цей матеріал по-новому побачити життя Христа? Чи матиме це якусь користь для ваших проповідей та уроків? Яку саме? (Вправа 3)

До обговорення допускайте лише тих, хто виконав вправу 3, бо в групі можуть бути ті, хто любить побалакати, а до навчання охоти чомусь не мають. Подбайте, щоб у тих учасників групи, які сумлінно працюють над курсом, була можливість взяти участь в обговоренні.

3. Яка притча особливо привернула вашу увагу, коли ви записували всі притчі собі в зошит? (Вправа 5) Чому? Наскільки важливими в служінні Христа були притчі? Чи є в цьому щось таке, що ви могли б застосувати у своєму служінні?

Заохочуйте групу висловлюватися щодо того, яке загальне враження справили на них притчі. Проте вам треба пересвідчитися, що до обговорення долучаються лише ті, хто виконав цю вправу. Важливо нагадати членам групи про те, як Ісус звертався до людей на тому рівні, на якому вони могли зрозуміти. Він не наголошував на якихось великих доктринальних формулюваннях, а розповідав історії, щоб пояснити принципи.

Ціль № 4	Зрозуміти масштаби Божого Царства та важливість науки про нього в Новому Заповіті	Час _____
----------	---	-----------

1. Що нового ви дізналися про Боже Царство, виконуючи навчальний проект 4?

Запитайте, хто хотів би поділитися відповідями, і дайте кільком можливість висловитися. Що вам здалося найпомітнішим? Подбайте про те, щоб у всіх учасників групи були однакові можливості висловитися і щоб в обговоренні не домінував хтось один.

2. Опишіть Боже Царство. Що воно означає?

Потрібно, щоб учасники групи мали чітке розуміння кількох базових моментів, а тому тут може знадобитися додаткове роз'яснення з вашого боку. Попросіть дати визначення Царства, назвати, коли воно прийде чи прийшло і хто до нього належить. Обов'язково добре повторіть цей матеріал самі, щоб бути готовим правильно скеровувати свою групу.

3. Назвіть кілька законів Божого Царства. (Вправа 7)

Ця частина зустрічі є часом, коли ви маєте допомогти своїй групі прийти до розуміння реальності Божого Царства та того, як ми маємо жити в ньому. Іноді буває значно важче виконати деякі слова та вказівки Ісуса, ніж відповідати усім вимогам, які церква ста-

вить до своїх членів. Відведіть достатньо часу, щоб група могла обговорити, як можна по-новому підійти до виконання цих «законів» Царства.

4. Надихайте учасників до того, щоб вони ділилися Доброю звісткою! (Практичні завдання 8 і 9)

Хто виконав ці завдання? Чи викликає це Царство Боже, про яке ми щойно говорили, у вас радість та піднесення? А як буде чудово, коли ви трохи розкажете про це Царство комусь ще або запросите іншу людину до нього ввійти!

Завершення

1. Підсумок ключових моментів

Запитайте, чи є ще питання. Підсумуйте ключові моменти, які ви обговорили протягом семінару. Заохочуйте учасників групи до того, щоб вони ділилися отриманими знаннями з іншими людьми та починали практикувати у своєму житті хоча б щось з того, про що вони дізналися з курсу.

2. Підготовка до наступного семінару

- До початку наступного семінару учасники групи мають повністю опрацювати уроки 11 і 12. Вони мають принести виконану роботу на наступну зустріч для обговорення та оцінювання.
- До наступного семінару члени групи повинні також доробити усі недороблені практичні завдання та навчальні проекти.
- На наступному семінарі буде проведено іспит на основі матеріалу уроків 9–12 і кількох завдань з вивчення напам'ять з інших уроків.
- Призначте дату неформальної зустрічі, на якій ви відзначатимете закінчення курсу та останній раз у рамках цього курсу поспілкуєтесь та помолитесь разом. Ідеї цього останнього святкування можна взяти з додаткових матеріалів в кінці цього розділу. Роздайте учасникам групи індивідуальні завдання для підготовки до цього свята.

Зауважте, що після цього семінару святкування не є обов'язковим, оскільки курс має продовження — «Огляд Нового Заповіту 2»! Проте таке святкування може бути гарним спонуканням та підбадьоренням для членів вашої групи та їхніх сімей.

Крім того, така зустріч може стати ідеальною можливістю показати підготовлену сценку (з практичного завдання 7). Якщо можливо, її варто було б показати й під час богослужіння в церкві, і тоді виступ під час святкування міг би стати за генеральну репетицію.

3. Оцінка курсу

Роздайте кожному примірник форми «Огляд Нового Заповіту 1. Оцінка курсу». Попросіть учасників групи покласти її в підручник на початку уроку 12, а потім заповнити цю форму. Поясніть, що їхні відповіді допоможуть вам краще проводити малу групу наступного разу, коли ви буде вести групу з вивчення цього курсу. Заповнені форми підписувати необов'язково. Заповнені форми будуть зібрані на наступному семінарі.

4. Молитва

Попросіть присутніх розділитися на групи по дві-три особи та поділитися тими труднощами і благословеннями, які вони переживають у своєму служінні. Дайте їм трохи часу, щоб вони встигли поділитися своїми тягарями та помолитися один за одного.

III. Після семінару

1. У своєму молитовному щоденнику запишіть чітко та конкретно, як ви можете молитися за членів своєї групи. Продовжуйте записувати свої переживання про тих учасників, за яких ви відчуваєте особливу потребу посилено молитися.
2. Поставте собі подані нижче запитання та коротко занотуйте відповіді на них у своєму зошиті.
 - Чи буду я сам Боже Царство? Яким чином?
 - Чи замислюються члени моєї групи над тим, як бути активними громадянами в Божому Царстві, чи їх хвилює лише членство в церкві?
 - У чому я мав би доречніше відреагувати на потреби членів групи чи на спонукання Святого Духа?
 - Наскільки добре мені вдалося вчасно почати та закінчити зустріч? Чи правильно я вибрав цілі для цієї групи?
 - Хто з членів групи впродовж цього тижня має найбільшу потребу в тому, щоб у телефонній розмові почути від мене слова підбадьорення, молитви, повчання, вправлення чи поради? Коли я подзвоню?
3. Дізнайтеся, які можливості для подальшого навчання будуть доступні членам вашої групи у найближчому майбутньому, щоб ви могли їм про це розповісти на наступному семінарі.
4. Прочитайте розділ «Перед семінаром», який подано на початку наступного уроку, щоб розуміти, як готуватися до наступного семінару.

IV. Додатковий матеріал

А. Додаткові докази правдивості Нового Заповіту

Текстуальні докази

Понад 20 тисяч відомих на цей час рукописів документують текст Нового Заповіту. Завдяки такій кількості джерел Новий Заповіт є найбільш певним документом античності (документом, написаним до появи друкарського верстата). Ці рукописи не є однаковими за обсягом — це може бути й фрагмент однієї сторінки, і ціла Біблія (Старий і Новий Заповіти). Найстародавніші манускрипти Нового Заповіту датуються другим століттям (100–199 рр. н. е). Ці манускрипти написані на різних мовах переписувачами або перекладачами різних національностей та культур. Попри всі відмінності між людьми, що створили ці рукописи, тексти Нового Заповіту в різних версіях узгоджуються між собою. (Тобто ті відмінності, які ми помічаємо між цими рукописами, — це випадкові розбіжності в написанні імен або окремі випадки пропущених або змінених слів. Та оскільки ми володіємо такою кількістю раних копій, будь-якій людині, крім, можливо, закоренілого скептика, очевидно, що наявні примірники являють собою один і той самий текст).

Докази на основі свідцтва людей, які жили у час Христа

Існує особливий доказ правдивості Нового Заповіту, основою для якого є те, що християни зазнавали значних утисків як з боку юдеїв, так і з боку римської влади. Якби Писання

Нового Заповіту були хибними, ці дві групи, налаштовані проти християн, могли б навести безліч доказів і цим покласти край зростанню нової «секти». Але таких доказів нема. Ба більше, Писання Нового Заповіту (ще до того, як вони були зібрані в одну книгу, яку ми називаємо Новий Заповіт) були в обігу вже тоді, коли ще були живі тисячі очевидців чудес Ісуса та інших історичних подій, описаних у Новому Заповіті. Але ніхто ніколи не відкидав записане в Новому Заповіті як «казки».

Доказ істориків

Світська історія підтверджує факти, викладені в Біблії. Наприклад, в «Юдейських старожитностях» (18:3:3), знаменитий історик Йосип Флавій пише:

«Десь того часу жив Ісус, людина мудра, якщо Його взагалі можна назвати людиною. Він чинив дивовижні діяння і став наставником тих, хто охоче сприймав істину. Він вабив до себе і євреїв, і людей з інших народів. То був Христос. За наполяганням наших впливових осіб Пилат засудив Його на хрест. Але ті, хто раніше любив Його, не облишили цього й нині. Третього дня Він знову з'явився їм живим, як сповіщали про Нього і про багато інших Його чудес богонатхненні пророки. Сьогодні ще існують так звані християни, які іменують себе так через Його ім'я».

У 115 р. н. е. Публій Корнілій Тацит написав наступний уривок, у якому йдеться про Ісуса (Тацит називає Його «Христом», що означає «Месія») — «Аннали», книга 15, глава 44:

«А далі Нерон, щоб побороти чутки, підшукав винуватих і віддав на витончені тортури тих, хто своїми гідотами прикликав на себе загальну ненависть і кого натовп називав християнами. Христа, від імені якого походить їхня назва, стратив за Тиберія прокуратор Понтій Пилат. Прибите до часу, це шкідливе марновірство стало знову прориватися назовні, і не тільки в Юдеї, звідки пішла ця згуба, але й у Римі, куди звідусіль стікається і де знаходить собі прихильників все наймерзенніше та найганебніше. Отож, спочатку були схоплені ті, хто відкрито визнавав себе приналежним до цієї секти, а потім за їх вказівками й безліч інших, звинувачених не стільки в злочинницькому підпаді, скільки в ненависті до роду людського. Їхня страта супроводжувалася знущаннями та приниженнями, бо їх вдягали в шкури диких звірів, щоб вони були роздерті собаками, розпинали на хрестах, а тих, кого приречено на смерть у вогні, підпалювали після настання темряви, щоб вони слугували за нічне освітлення».

Copyright © 1998, 1999 by Clarifying Christianity (SM). http://www.clarifyingchristianity.com/b_proof.shtml

Б. Ідеї для проведення останньої зустрічі

Важливо провести останню зустріч, на яку кожен учасник групи зможе запросити дружину, чоловіка або друга, щоб відзначити закінчення курсу і послухати свідоцтва про те, що нового та корисного приніс цей курс тим людям, які його вивчали. Рекомендуємо скористатися деякими порадами з тих, що наводяться нижче, щоб зробити огляд пройденого курсу цікавішим.

1. Покажіть сценку на тему воскресіння, яку готували учасники групи.
2. Попросіть кількох учасників групи своїми словами переповісти якусь історію з Нового Заповіту. На закінчення слід запропонувати якесь практичне застосування або заклик. (ПРИМІТКА: Це не те ж саме, що проповідь; тут потрібно лише розповісти історію).
3. Послухайте одну-дві короткі (5–10 хвилин) проповіді за планами, складеними під час роботи над практичними завданнями.
4. Попросіть кожного учасника групи розповісти про той урок, який йому сподобався найбільше, або про те, яку найціннішу науку він здобув для себе.

5. Перегляньте разом цілі курсу. Послухайте **свідощтва і подякуйте Богу** за те, що члени групи отримали від Нього в ході цього курсу.

Можливо, у вас не буде часу на все це, але виберіть хоча б два-три пункти та зробіть особливою цю зустріч за участю запрошених гостей.

Огляд Нового Заповіту 1. Оцінка курсу

Керівник групи: _____ Дата: _____

Допоможіть керівнику вашої групи добре підготуватися до проведення іншої такої групи, оцінивши його роботу в кількох сферах. Обведіть відповідну літеру:

В — Відмінно Д — Добре З — Задовільно П — Потрібні покращення

В	Д	З	П	Створював у групі атмосферу любові та прийняття
В	Д	З	П	Заохочував до участі в роботі групи
В	Д	З	П	Підтримував членів групи
В	Д	З	П	Готувався до проведення зустрічей групи
В	Д	З	П	Особисто брав участь у житті членів групи у час між семінарами
В	Д	З	П	Дбав про те, щоб усі якомога повніше розуміли представлений матеріал
В	Д	З	П	Виявляв чуйність до дій Святого Духа

Ваші відповіді на подані нижче запитання мають допомогти керівникові групи у розвитку його вмінь проводити зустрічі з іншими групами, які вивчатимуть цей курс у майбутньому. Дайте відповідь на наступні запитання.

1. Що ви найбільше цінуєте в керівнику вашої групи?

2. Що б ви запропонували керівнику вашої групи зробити в майбутньому під час проведення інших груп для покращення засвоєння матеріалу та кращої роботи групи?

3. Які види роботи виявилися для вас найбільш важливими та ґрунтовними під час зустрічей? Чому?

4. Які види роботи були для вас найменш важливими? Чому?

5. Якби ви могли обрати один вид спільної діяльності під час зустрічей групи (наприклад, молитва одне за одного, свідectва тощо), на який вам хотілось би відвести більше часу, то що саме ви обрали б? Чому?

На звороті можна записати додаткові коментарі та зауваження.

Продовження історії

I. Перед семінаром

- Перегляньте уроки 11 і 12. На основі цієї інформації та ваших особистих знань про учасників групи запишіть у своєму зошиті план проведення уроку.
- Перегляньте записи в журналі. Якщо виявиться, що хтось з учасників групи не доробив усіх завдань, подзвоніть та нагадайте про необхідність усе доробити.
- Прослідкуйте, щоб у вас був примірник іспиту для кожного учасника групи.

II. Під час семінару

△ Спільність

Почніть з молитви. Проведіть час у відкритому спілкуванні, щоб присутні мали можливість поділитися глибокими істинами, які Бог об'являв їм упродовж минулих тижнів і місяців, а також тоді, коли вони застосовували у своєму житті інформацію, представлену в цьому курсі.

△ Адміністративні моменти

Обов'язково внесіть найновіші відомості до журналу. Сюди входить облік відвідуваності та перевірка того, чи виконані всі практичні завдання та письмові завдання в підручнику. Ще раз перевірте, чи виконані ті завдання, де передбачається проповідь, щоб у всіх учасників групи були виконані всі вимоги. Перегляньте заповнені мапи, щоб перевірити, чи всі виконали вправу 2 з уроку 11 та вправу 2 з уроку 12.

△ Обговорення

Ціль № 1	Визначити розуміння розглянутого в уроках 9–12	Час _____
-----------------	---	-----------

Роздайте примірники іспиту, що охоплює цей матеріал. На роботу над іспитом відведіть 45 хвилин. Проінструктуйте учасників, щоб вони записували ті відповіді, які їм здаються най-

точнішими. Слідкуйте за тим, щоб вони не обговорювали між собою питання іспитів. По завершенні попросіть присутніх обмінятися роботами та поставити одне одному оцінки. Обов'язково внесіть оцінки до журналу.

Ціль № 2	Подивитися на загальну картину Книги Дій та на її можливий структурний поділ (урок 11)	Час _____
-----------------	---	-----------

1. Яким було ваше перше враження від Книги Дій? (Вправа 1) Чи знайшли ви в ній ключові слова або важливі словосполучення? Чи вдалося вам помітити теми, які пролизували б усю книгу? Чи було важко прочитати всю книгу за 20 хвилин?

2. Яким чином ви розділили Книгу Дій відповідно до вірша Дії 1:8?

Попросіть кількох учасників групи зачитати відповіді до вправи 4, а потім запитайте, чи є інші варіанти.

3. Виберіть кількох членів групи, які мають зачитати план Книги Дій, який вони склали, працюючи над навчальним проектом 5.

Запитайте, чи хтось склав інший план, який значно відрізняється від тих, що були щойно зачитані. Чи було це завдання для вас корисним? Чи дізналися ви щось нове для себе?

У додатковому матеріалі подано кілька можливих варіантів розбиття Книги Дій. Ви можете орієнтуватися на них, коли будете оцінювати плани, складені учасниками групи. Перший із запропонованих планів є дещо простим, оскільки до багатьох пунктів можна було б подати підпункти. У другому плані Книга Дій розвивається відповідно до служінь Петра та Павла. Це хороший і докладний план, як і третій, у якому основою для розбиття Книги Дій є географічні регіони, в яких відбуваються події.

Ціль № 3	Закликати учасників групи до піднесення духовної атмосфери у місті (урок 12)	Час _____
-----------------	---	-----------

1. На вашу думку, до яких кроків у вашому духовному житті вас закликає Бог, щоб зробити вас людиною, яка має більший вплив на життя інших?

Попросіть, щоб учасники групи одне за одним прочитали свої відповіді до вправ 5, 6 і до практичного завдання 11. Можливо, групу варто розділити на підгрупи, щоб люди почувалися комфортніше, коли будуть ділитися своїми особистими переживаннями. Заохочуйте до того, щоб учасники групи ділилися своїми свідоцтвами та, можливо, молитовними проханнями. За кожну розповідь обов'язково дякуйте. Підбадьорюйте та підтримуйте членів групи, коли вони будуть розповідати про ті сфери свого життя, де їм потрібно ще чимало працювати!

2. Які результати виявилися у вашій церкві відповідно до проведеного оцінювання?

Попросіть групу зачитати відповіді до вправ 4, 8 і 9. Подбайте про те, щоб у вас було відкрите обговорення, а не час скарження чи засудження. Якщо хтось починає засуджувати чи скаржитися, то запитайте, що ця людина може зробити для того, щоб змінити ситуацію або виправити проблеми. Попросіть, щоб їхні рекомендації були конкретними та практичними. Не допускайте, щоб це обговорення перетворилося на суперечку про те, за якими стандартами слід оцінювати церкву. Ця дискусія має бути спрямована на перевірку позиції та духовних пріоритетів тієї чи іншої громади.

Запитайте в групі, які є ідеї, що могли б спонукати їхню церкву до зростання у цих сферах? Чи є в їхній церкві якась проблема, яку найперше слід усунути в їхньому особисто-

му житті? Яким чином учасники групи можуть здійснювати ті чи інші переміни у житті своєї громади, не бунтуючи при цьому проти теперішнього керівництва церкви?

Ціль № 4	Переглянути проведені учасниками групи дослідження Книги Дій на тему про Святого Духа	Час _____
----------	---	-----------

1. Які згадки про Святого Духа ви знайшли під час роботи над вправою 3 (урок 12)?

Усі присутні по черзі мають називати одне посилання і зачитувати відповідний вірш, поки не будуть прочитані всі вірші.

2. Що з того, що ви дізналися про Святого Духа, вам здалося найвизначнішим? (Навчальний проект 6)

Заохочуйте групу до обговорення.

Нижче наведено перелік того, що Святий Дух робив у кожному розділі книги Дій. Число на початку кожного рядка відповідає номерові розділу.

1. Ми отримуємо силу Святого Духа.
2. Учні наповнилися Святим Духом і почали говорити мовами — з силою.
4. Люди переповнилися Святим Духом і почали говорити Слово Боже зі сміливістю!
5. Неправдомовство Святому Духу — це смертний гріх.
6. Люди, яких було обрано до керування Церквою, були наповнені Святим Духом.
7. Степан промовляв у силі Святого Духа аж до самої своєї мученицької смерті.
8. Силу Святого Духа неможливо купити.
Пилип був керований Святим Духом.
9. Церква зміцнювалася та зростала діянням Святого Духа.
10. Святий Дух доступний для всіх.
11. Святий Дух давав пророцтво.
13. Дух закликає людей до місійної праці та благовістя.
Присутність Святого Духа допомагала людям з радістю терпіти переслідування.
15. Учні пішли за радою Святого Духа.
19. Вони прийняли Святого Духа через покладання рук, а отримання Духа було підтверджене зовнішніми виявами (як і в попередні рази).
20. Святий Дух спонукав і попереджав.
21. Святий Дух знову дає пророцтво.
28. Святий Дух промовляє через Біблію.

У вашої групи може бути інше бачення. Проте на цьому етапі не слід робити надто багато висновків. Зараз варто обмежитися спостереженням та констатацією викладених фактів. Ваша мета полягає в тому, щоб учасники групи змогли побачити, що разом з вилиттям Святого Духа, Якого Христос обіцяв і подарував Церкві, була вивільнена величезна і неймовірна сила, що привела до надприродного зростання Церкви зі 120 учнів, зібраних у горниці, до тисяч і тисяч і в самому Ізраїлі, і далеко за його межами. І сталося все це лише за 30 років! Допоможіть учасникам групи дійти до розуміння того, що їм потрібна ця сила у їхньому житті та в їхній церкві. Христос бажає наповнити нас Своїм Святим Духом.

3. Розкажіть про свою ціль та зачитайте план (практичне завдання 10).

Попросіть учасників групи зазначити ціль їхньої проповіді. Якщо вам здається, що це добра ціль, попросіть зачитати план перед цілою групою.

Нагадайте тим, хто ще не закінчив це завдання, що його необхідно виконати до останньої зустрічі (якщо ви її будете проводити) або до початку курсу «Огляд Нового Заповіту 2».

ПРИМІТКА: Час для доопрацювання не повинен перевищувати одного місяця від дати проведення цього семінару.

Завершення

1. Підсумок ключових моментів

Хоча вивчення Біблії приносить велику мудрість та користь, будь-яке дослідження буде даремним, якщо ми не будемо застосовувати здобуті знання у своєму житті та служінні. Зараз кожен учасник групи має розповісти про якусь практичну користь, здобуту під час вивчення цього курсу. Це має бути щось таке, що було практично застосоване у житті та служінні. Заохочуйте групу до продовження навчання за такою схемою, коли однією з головних цілей є застосування вивченого в житті.

2. Підготовка до курсу «Огляд Нового Заповіту 2»

Домовтеся про час та місце проведення зустрічей з курсу «Огляд Нового Заповіту 2». Нагадайте учасникам групи, що навчання за новим курсом можливе лише за умови виконання всіх завдань курсу «Огляд Нового Заповіту 1».

3. Оцінка курсу

Зберіть заповнені копії оцінки курсу «Огляд Нового Заповіту 1», які ви роздали минулого разу, щоб проаналізувати їх пізніше.

4. Планування святкової програми

Заплануйте останню зустріч для учасників вашої групи та членів їхніх сімей. На ній має бути передбачено час для неформального спілкування, можливо, за святковим столом. Кожному учаснику групи дайте окреме завдання, щоб усі могли розповісти про те, що вони дізналися і як духовно зросли. Якщо у вашій групі є кілька людей з дітьми, то дітей варто запросити на святкування також і підготувати для них кілька виступів. Нам потрібно доносити те, чого ми вчимося, на найрізноманітніших рівнях.

5. Молитва

Попросіть усіх стати колом і взятися за руки. Завершіть зустріч молитвою подяки Богові за усі дива, які Він учинив протягом цього курсу. Попросіть, щоб щоразу, як хтось молиться, висловлювалася вдячність за щось одне, але скажіть, що кожен може молитися стільки разів, скільки забажає.

III. Після семінару

1. До свого духовного щоденника внесіть останній перелік того, як ви далі будете молитися за членів цієї групи та за їхні церкви.
2. Організуйте все для останньої зустрічі вашої групи. Розішліть запрошення або зателефонуйте членам групи, щоб нагадати їм про дату і час зустрічі та про їхню участь у ній. У цей проміжок часу, що триватиме до проведення останньої зустрічі, зв'яжіться з усіма учасниками групи й у кожного запитайте, що Бог зараз робить у їхньому житті.

Дайте їм можливість поділитися з вами поточними молитовними проханнями щодо тих завдань, які, на їхню думку, зараз ставить перед ними Бог, або тих змін, які вони вирішили здійснити завдяки цьому курсу.

3. Відведіть певний час (можливо, усамітнівшись на півдня) на те, щоб оцінити своє проведення групи з курсу «Огляд Нового Заповіту 1».
4. Обов'язково виконайте всі наведені вище пункти для особистого аналізу, перш ніж перейти до наступного кроку, — до ознайомлення з відповідями членів групи в анкетах «Огляд Нового Заповіту 1. Оцінка курсу». Підбийте підсумки та занотуйте, що ви маєте змінити під час проведення іншої малої групи, яка вивчатиме цей курс разом із вами.
5. Якщо Бог через ці заняття здійснив щось дуже важливе в житті тієї церкви, до якої належав хтось з учасників групи, то подумайте про можливість засвідчити про це громаді, у якій проводився курс, або в інших церквах.

IV. Додатковий матеріал

Плани до Книги Дій

Книга Дій — простий план³

- I. Вознесіння (1:9–11)
- II. П'ятдесятниця (2:1–41)
- III. Рання Церква (2:42–6:7)
- IV. Перше переслідування (4:1–31)
- V. Друге переслідування (5:17–42)
- VI. Третє переслідування — мучеництво Степана (6:8–8:4)
- VII. Служіння Пилипа в Самарії, його зустріч з вельможею з Ефіопії (8:5–40)
- VIII. Навернення Павла (9:1–21)
- IX. Павло в Дамаску, Єрусалимі, Тарсі (9:22–30)
- X. Петро в Кесарії (10:1–11:18)
- XI. Заснування церкви з поган в Антіохії (11:19–24)
- XII. Павло в Антіохії (11:25–26)
- XIII. Мучеництво Якова; ув'язнення Петра (12:1–19)
- XIV. Перша місіонерська подорож (13:1–14:28)
- XV. Єрусалимський собор (15:1–29)
- XVI. Друга місіонерська подорож (15:36–18:22)
- XVII. Третя місіонерська подорож (18:23–21:19)
- XVIII. Арешт Павла в Єрусалимі (21:20–23:22)
- XIX. Павло у в'язниці в Кесарії (23:23–26:32)
- XX. Подорож Павла та його прибуття до Рима (27:1–28:31)

³ Біблійний довідник.

Книга Дій — Петро та Павло⁴

- I. Петро та започаткування Церкви в Палестині (розділи 1–12)
 - A. «...По всій Юдеї, і Галілеї, і Самарії» (1:1–9:31; див. 9:31)
 1. Вступ (1:1–2)
 2. Служіння Христа після воскресіння (1:3–11)
 3. Час очікування Святого Духа (1:12–26)
 4. Наповнення Духом (розділ 2)
 5. Зцілення кривого та подальше ув'язнення Петра та Івана (3:1–4:31)
 6. Спільне майно (4:32–5:11)
 7. Арешт 12 апостолів (5:12–42)
 8. Вибір семи (6:1–7)
 9. Арешт і мучеництво Степана (6:8–7:60)
 10. Розсіяння учнів з Єрусалима (8:1–4)
 11. Служіння Пилипа (8:5–40)
 - а) У Самарії (8:5–25)
 - б) Скопцеві з Ефіопії (8:26–40)
 12. Навернення Павла (9:1–31)
 - B. «...Навіть до Фінікії, і Кіпру, і Антіохії» (9:32–12:25; див. 11:19)
 1. Служіння Петра на середземноморському узбережжі (9:32–11:18)
 - а) Енееві й Тавіті (9:32–43)
 - б) Корнилієві (10:1–11:18)
 2. Нова церква з поган в Антіохії (11:19–30)
 3. Переслідування Церкви Іродом та його смерть (розділ 12)
- II. Павло та розповсюдження Церкви від Антіохії до Риму (розділи 13–28)
 - A. «...Через Фрігію та через країну галатську» (13:1–15:35; див. 16:6)
 1. Перша місіонерська подорож Павла (розділи 13–14)
 2. Собор в Єрусалимі (15:1–35)
 - B. «...В Македонію» (15:36–21:16; див. 16:9)
 1. Друга місіонерська подорож Павла (15:36–18:22)
 2. Третя місіонерська подорож Павла (18:23–21:16)
 - B. «...До Риму» (21:17–28:31; див. 28:14)
 1. Ув'язнення Павла в Єрусалимі (21:17–23:35)
 - а) Арешт (21:17–22:29)
 - б) Суд перед Синедріоном (22:30–23:11)
 - в) Переведення в Кесарію (23:12–35)
 2. Ув'язнення Павла в Кесарії (розділи 24–26)
 - а) Суд перед Феліксом (розділ 24)
 - б) Суд перед Фестом (25:1–12)
 - в) Слухання перед Фестом і Агіппою (25:13–26:32)
 3. Подорож у Рим (27:1–28:15)
 4. Два роки під домашнім арештом у Римі (28:16–31)

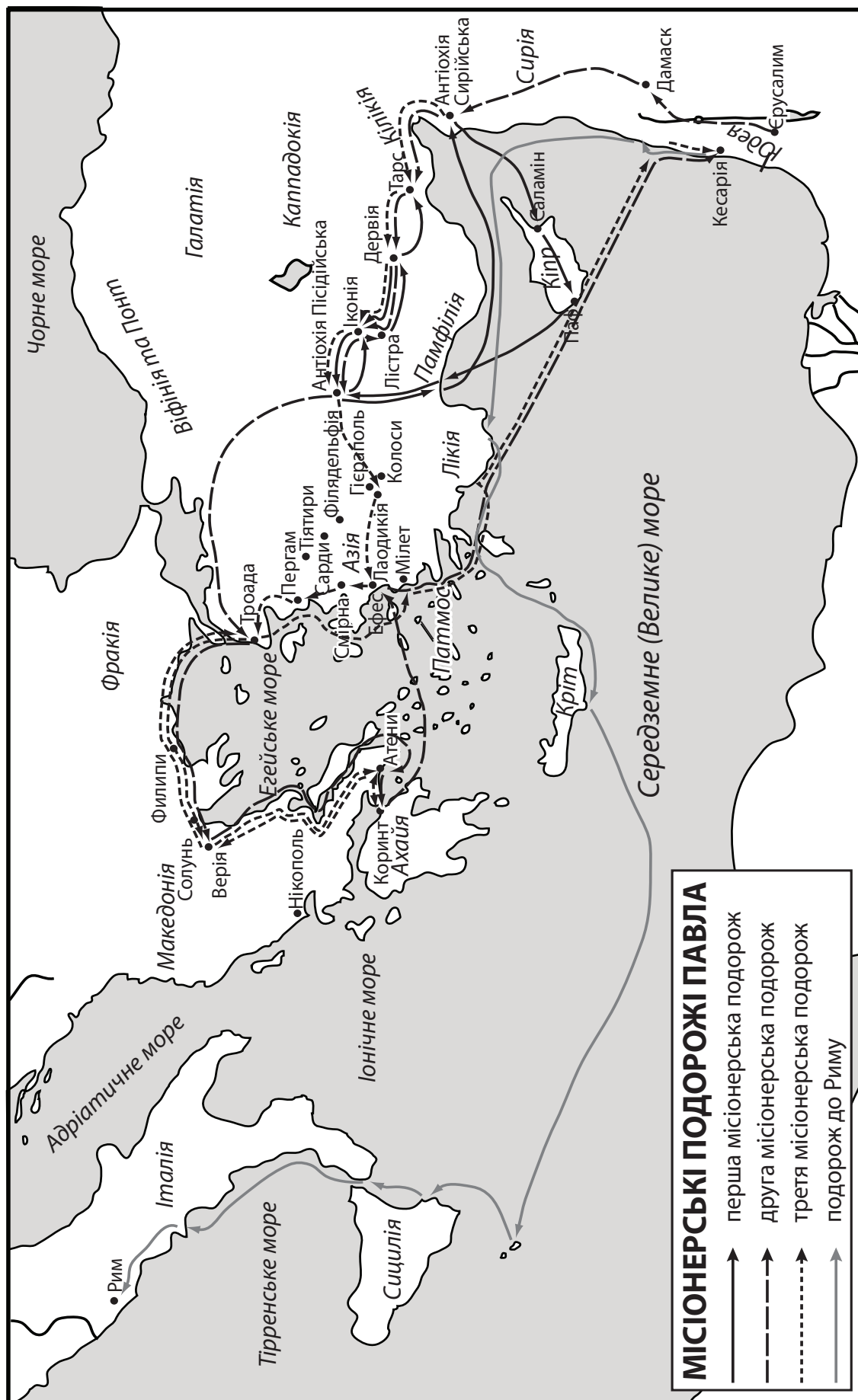
⁴ The NIV Study Bible. — P. 1643.

План Книги Дій відповідно до географічних кордонів⁵

- I. Євангелія до євреїв (1:1—9:43)
 - А. Промовляння слова зі сміливістю (1:1—5:42)
 - 1. Вознесіння; заміна місця Юди (1:1—26)
 - 2. Прихід Духа (2:1—47)
 - 3. Свідectво апостолів (3:1—4:31)
 - 4. Застереження Гамаліїла (4:32—5:42)
 - Б. Диякони (6:1—8:40)
 - 1. Євреї проти огречених (6:1—2)
 - 2. Вибір семи дияконів (6:3—7)
 - 3. Степан — перший мученик (6:8—7:60)
 - 4. Пилип-благовісник (8:1—40)
 - В. Навернення Савла (9:1—31)
 - Г. Зцілення Енея (9:32—35)
 - Д. Воскресіння Тавіти (9:36—43)
- II. Євангелія для богобійних (10:1—12:25)
 - А. Навернення Корнилія (10:1—48)
 - Б. Оборона Петра (11:1—18)
 - В. Євангелізація в Антіохії (11:19—30)
 - Г. Петра звільнено з в'язниці (12:1—25)
- III. Євангелія для поган (13:1—21:16)
 - А. Перша місіонерська подорож (13:1—14:28)
 - 1. Відправлення до Кіпру (13:1—12)
 - 2. Місія в Антіохії Пісідійській (13:13—52)
 - 3. В Іконії, Лістрі, Дервії (14:1—28)
 - Б. Собор в Єрусалимі (15:1—35)
 - В. Друга місіонерська подорож (15:36—18:22)
 - 1. Павло знову відвідує молоді церкви (15:36—16:8)
 - 2. У Македонію (16:9—17:14)
 - 3. Служіння в Атенах (17:15—34)
 - 4. Організація Церкви в Коринті (18:1—22)
 - Г. Третя місіонерська подорож (18:23—21:16)
 - 1. Перемога в Ефесі (18:23—19:22)
 - 2. Заколот в Ефесі (19:23—41)
 - 3. Подорож до Єрусалима (20:1—21:16)
- IV. Євангелія від Єрусалима до Рима (21:17—28:31)
 - А. Павло на суді (21:17—23:32)
 - Б. Захист перед Феліксом (23:33—24:27)
 - В. Захист перед Фестом (25:1—21)
 - Г. Захист перед Агірпою (25:22—26:32)
 - Д. Подорож у Рим (27:1—28:16)
 - Е. Павлове свідчення у в'язниці в Римі (28:17—31)

⁵ The Wesley Bible

Мапи Павлових подорожей

Огляд Нового Заповіту 1. Іспит 3

Ім'я _____ Дата _____ Оцінка _____/100

Частина 1 — Вказати відповідники

(2 бали за кожну відповідь)

У відведеному пропуску напроти кожного слова впишіть літеру, яка найточніше відповідає одному з поданих у переліку визначень.

1. ____ Поборник юдаїзму.	а) Людина, яка намагалася змусити християн виконувати закон Старого Заповіту.
2. ____ Канон.	б) Такий, що подає або приймає таку саму точку зору; це слово вживається на означення перших трьох Євангелій у Новому Заповіті.
3. ____ Безпомильний.	в) Логічно обґрунтована правдивість; ознака того, що має законну силу або дію. Якщо це слово вжито стосовно Біблії, то це вказівка на те, що вона є тим, чим претендує бути — богонатхненним, авторитетним Словом Божим.
4. ____ Синоптичний.	г) Той, що не містить неточностей; в християнстві це слово вживається на означення того, що 66 книг Біблії не мають помилок в оригіналі.
5. ____ Євангельський.	д) У Римській імперії — правитель провінції.
6. ____ Месіанський.	е) Книги Біблії, що були визнані всіма християнськими церквами за автентичні та богонатхненні.
7. ____ Теократія.	ж) Безпосереднє правління самого Бога.
8. ____ Істинність.	з) Такий, що має стосунок до Месії, який обіцяв визволення.
9. ____ Період між Заповітами.	и) Час між 400 р. до н. е. та прибл. 5 р. до н. е., про який немає записів у Біблії.
10. ____ Намісник.	к) Такий, що має стосунок до християнської церкви, яка вірить в особисте навернення та непомильність Біблії, особливо чотирьох Євангелій.

Частина 2 — Вибрати варіанти

(2 бали за кожну відповідь)

Виберіть найкращу відповідь та впишіть відповідну букву на місці пропуску.

11. Метою другої місіонерської подорожі Павла було ____.
а) заснування нових церков;	в) спроба заспокоїти євреїв;
б) зміцнення тих церков, що були засновані раніше;	г) відвідання Риму.

12. ____ не була загальноновживаною мовою в новозаповітні часи.
- а) Грецька;
 - б) Єврейська;
 - в) Арамейська;
 - г) Латина.
13. У Книзі Дій описується розповсюдження Євангелії ____.
- а) лише серед євреїв;
 - б) лише серед інших народів;
 - в) серед євреїв та самарян;
 - г) серед євреїв та інших народів.
14. Іван та Матвій показують Ісуса як ____, відповідно.
- а) Сина Божого та Сина Людського;
 - б) Сина Божого та Обіцяного Царя;
 - в) Обіцяного Царя та Сина Божого;
 - г) Стражденного Слугу та Обіцяного Царя.
15. Період між Заповідями тривав ____ років.
- а) 100;
 - б) 250;
 - в) 400;
 - г) 1000.
16. Перша згадка про Павла — це ____.
- а) Дії 7:58;
 - б) Дії 6:1;
 - в) Луки 24:21;
 - г) Дії 12:13.
17. Євангелія від Марка написана для ____.
- а) євреїв;
 - б) греків;
 - в) поган;
 - г) римлян.
18. Матвій адресував свою книгу до ____.
- а) євреїв;
 - б) греків;
 - в) поган;
 - г) римлян.
19. Одним з найкращих засобів для розповсюдження християнства є ____.
- а) гоніння та переслідування;
 - б) мир;
 - в) страх;
 - г) свобода.
20. За життя Ісуса при владі були ____.
- а) Юлій Цезар і Понтій Пилат;
 - б) Август і Тиберій;
 - в) Ірод Великий та Олександр;
 - г) Оттон і Гамлет.
21. Уривок Дії 6–7 скомпоновано навколо особи ____.
- а) Павла;
 - б) Петра;
 - в) Пилипа;
 - г) Степана.
22. Супутником Павла у його першій місіонерській подорожі був ____.
- а) Лука;
 - б) Тимофій;
 - в) Сила;
 - г) Варнава.
23. Супутником Павла у його другій місіонерській подорожі був ____.
- а) Лука;
 - б) Тимофій;
 - в) Сила;
 - г) Варнава.

24. Цей чинник (____) не вплинув на розповсюдження християнства у першому столітті.
- а) наголос на законі й порядку, завдяки яким був мир;
 - б) Римська система доріг, завдяки якій була можливість подорожувати легше та безпечніше;
 - в) грецька культура, яка стала фундаментом для соціальної взаємодії в різних галузях;
 - г) занепад моралі та релігії, через який виникало прагнення до чогось кращого.
25. Павло та Варнава були вибрані на служіння ____.
- а) церквою в Єрусалимі;
 - б) церквою в Ефесі;
 - в) церквою в Антіохії;
 - г) апостолами.
26. Месіанське пророцтво — це пророцтво, яке ____.
- а) вже сповнилося;
 - б) стосується Ізраїля;
 - в) стосується царя;
 - г) стосується Ісуса.
27. Дії — це єдина книга, в якій описано ____.
- а) вознесіння та П'ятдесятниця;
 - б) воскресіння та вознесіння;
 - в) розп'яття та вознесіння;
 - г) воскресіння та П'ятдесятниця.
28. На думку Ледда, основне значення поняття «Царство» у Біблії — це ____.
- а) наступний вік;
 - б) правління або влада;
 - в) країна;
29. Найімовірніше, Ісус народився в ____ р. до н. е.
- а) 0
 - б) 1
 - в) 2
 - г) 3
 - д) 4
 - е) 5
30. Єрусалим важливий для історії християнства, оскільки ____.
- а) там помер Юда;
 - б) там навчався Павло;
 - в) там зародилася Церква;
 - г) там почалися переслідування.

Частина 3 — Вивчення напам'ять

(ключові вірші — 5 балів за кожен вірш; плани — 2,5 бала за кожен рядок)

У відведених нижче пропусках запишіть ключовий вірш у Книзі Дій, а потім — план відповідно до вірша Дії 1:8. Після завдання за Книгою Дій ви побачите, що є блок під назвою «Інші книги». Це короткий огляд інших книг, які ви вивчали під час цього курсу. До кожного пункту запишіть відповідну інформацію.

Дії

31. Ключовий вірш

32. План:

- I. _____
- II. _____
- III. _____
- IV. _____

Інші книги

33. Євангелія від Марка — План:

- I. Підготовка Слуги (Марка 1:1–13)
- II. Робота Слуги (Марка _____)
- III. Слуга _____ (Марка 9–15)
- IV. Слуга звеличений (_____)

34. Євангеліє від Матвія — Ключовий вірш:

35. Євангелія від Луки — План:

- I. _____ Сина Людського (Луки 1:1–4:13)
- II. Служіння Сина Людського (Луки 4:14–_____)
- III. Страждання Сина Людського (_____)
- IV. Перемога Сина Людського (Луки 24)

36. Євангеліє від Івана — Ключовий вірш:

Відповіді до іспиту 3

Цей іспит є об'єктивною перевіркою засвоєння матеріалу. За основу взято стобальну систему. Учень отримує 100 балів (або 100 %), якщо правильно відповість на кожне питання.

Частина 1 — Вказати відповідники

(2 бали за кожну відповідь)

1. <u>а</u>) Поборник юдаїзму.	5. <u>к</u>) Євангельський.	8. <u>в</u>) Істинність.
2. <u>е</u>) Канон.	6. <u>з</u>) Месіанський.	9. <u>и</u>) Період між Заповідями.
3. <u>г</u>) Безпомилковий.	7. <u>ж</u>) Теократія.	10. <u>д</u>) Намісник.
4. <u>б</u>) Синоптичний.		

Частина 2 — Вибрати варіанти

(2 бали за кожну відповідь)

11. б) зміцнення тих церков, що були засновані раніше.	21. г) Степана.
12. б) Єврейська.	22. г) Варнава.
13. г) серед євреїв та інших народів.	23. в) Сила.
14. б) Сина Божого та Обіцяного Царя.	24. в) Грецька культура, яка стала фундаментом для соціальної взаємодії в різних галузях.
15. в) 400.	25. в) церквою в Антіохії.
16. а) Дії 7:58.	26. г) стосується Ісуса.
17. г) римлян.	27. а) вознесіння та П'ятдесятниця.
18. а) євреїв.	28. б) правління або влада.
19. а) гоніння та переслідування.	29. д) 4
20. б) Август і Тиберій.	30. в) там зародилася Церква.

Частина 3 — Вивчення напам'ять

(ключові вірші — 5 балів за кожен вірш; плани — 2,5 бала за кожен рядок)

Для отримання балів за ці завдання вірші мають бути записані дослівно за вказаним перекладом. За кожну помилку (яких може бути щонайбільше три) віднімається 1 бал; якщо помилок більше ніж три, бали за вірш не нараховуються.

Для отримання балів за плани, інформація в кожному рядку має бути подана у правильному порядку. Якщо рядок містить хоча б одну помилку, віднімається 2,5 бали за цей рядок.

31. Ключовий вірш

Дії 1:8: «Та ви приймете силу, як Дух Святий злине на вас, і Моїми ви свідками будете в Єрусалимі, і в усій Юдеї та в Самарії, та аж до останнього краю землі».

32. План:

Вам слід самому поставити оцінку за ці плани, орієнтуючись на плани, які кожен учасник групи склав під час роботи над вправою 4 в уроці 11. План має охоплювати всі 28 розділів Книги Дій та складатися щонайменше з трьох пунктів.

Інші книги

33. Євангелія від Марка — План:

- I.
- II. (Марка 1:14–8)
- III. відкинутий
- IV. (Марка 16)

34. Євангеліє від Матвія — Ключовий вірш:

Матвія 2:2: «Де народжений Цар Юдейський? Бо на сході ми бачили зорю Його, і прибули поклонитись Йому».

35. Євангелія від Луки — План:

- I. Підготовка
- II. (Луки 4:14–19)
- III. (Луки 20–23)
- IV.

36. Євангеліє від Івана—Ключовий вірш:

Івана 20:31: «Це ж написано, щоб ви ввірували, що Ісус є Христос, Божий Син, і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я Його!»

Бали за іспит

Частина 1

Питання 1-10	2 бали за кожну відповідь	20 балів
--------------	---------------------------	----------

Частина 2

Питання 11-30	2 бали за кожну відповідь	40 балів
---------------	---------------------------	----------

Частина 3

Питання 31	5 балів	5 балів
Питання 32	2,5 бала за кожен рядок	10 балів
Питання 33	2,5 бала за кожен рядок	7,5 балів
Питання 34	5 балів	5 балів
Питання 35	2,5 бала за кожен рядок	7,5 балів
Питання 36	5 балів	5 балів

Всього: 100 балів

